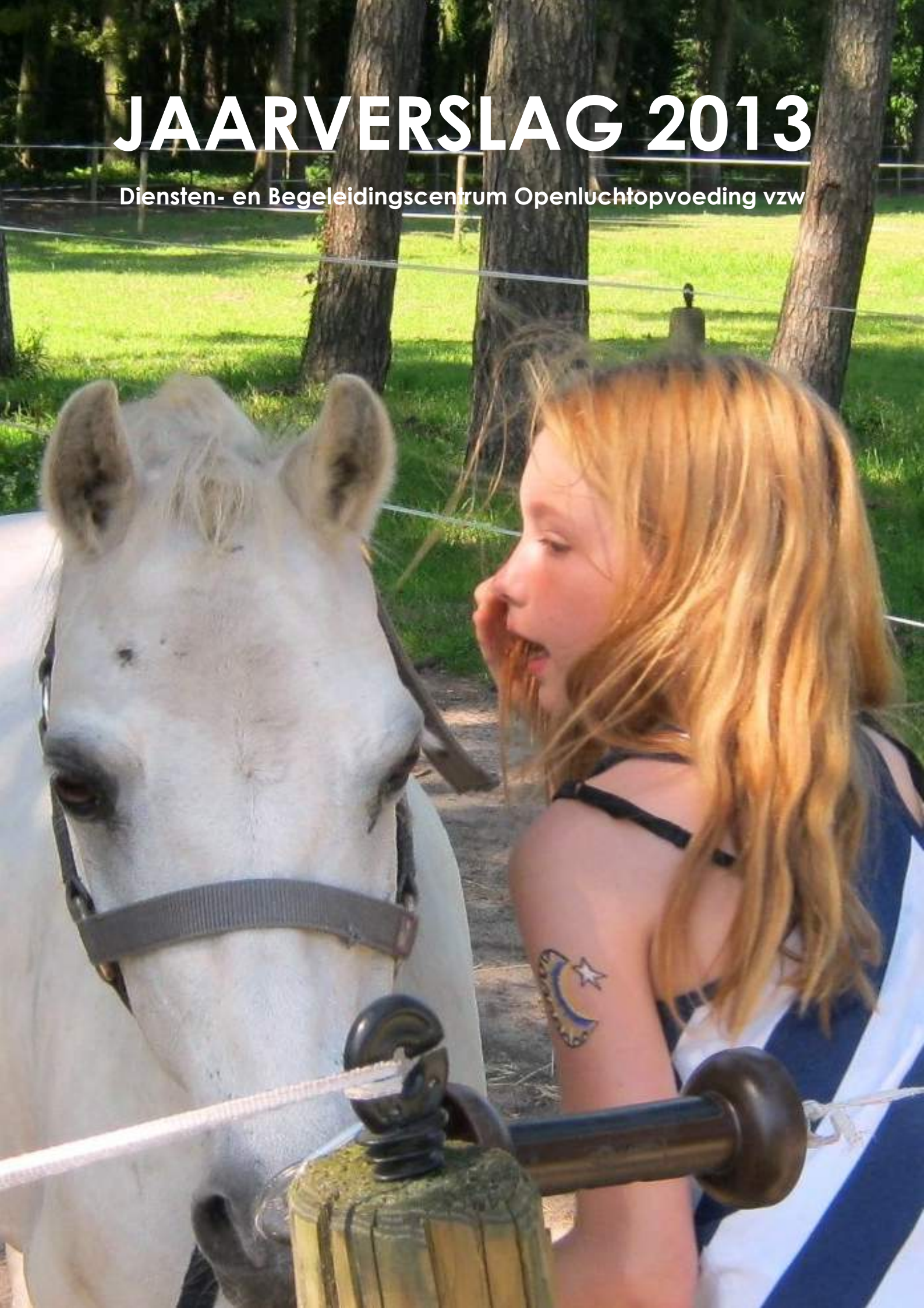

JAARVERSLAG 2013

Diensten- en Begeleidingscentrum Openlucht opvoeding vzw

Inhoud

Voorwoord	4
Onze visie	6
Voorstelling organisatie	8
Kerncijfers	11
2013: wat betekent onze hulp- en dienstverlening voor cliënten?	
Maxim (OBC): schoolmoe een toekomstbeeld zoeken	16
Robert (Tehuis Werkenden en Ludentia): inclusie door vrijetijdsbemiddeling	21
Tim* en Marianne* (MPI): voorzichtig context creëren	25
Annemie, Hylke en Gerben: mama aan de slag met 2 PAB's	29
Nisse: een gelukkig kind op de buitengewone basisschool	33
Quinten* en Inge* (MPI): vasthouden, ook als het moeilijk gaat	38
Patrik (WOC): niet méér hulp dan nodig is	44
Verwachtingen voor 2014	49

* Dit zijn fictieve namen, op vraag van de cliënten

VOORWOORD

Voorwoord

Een organisatie voor en door mensen: dat is wat onze voorziening Openluchtvoeding heel graag wil zijn.

Of het nu om jonge of oudere mensen gaat, of het om ouders met alledaagse opvoedingsvragen of om gezinnen in crisissituaties gaat, of het nu om jongeren met een verstandelijke beperking of om volwassenen met een niet-aangeboren hersenletsel gaat, of het nu om een vraag naar onderwijs, naar oriëntatie, thuisbegeleiding, verblijf of werk gaat, ...

Iedereen is bij ons welkom. Wij willen er zijn voor onze cliënten en hen de ondersteuning bieden die zij wensen.

Elk jaar bereiken we op die manier meer dan 2000 mensen. Mensen met een eigen verhaal die op ons een beroep doen, verdienen een persoonlijk antwoord, een antwoord op hun maat.

Vanuit onze overtuiging dat de 'juiste' ondersteuning moet aanvoelen als een goede schoen aan een voet, zoeken wij samen met de cliënt naar de ondersteuning die bij hem of haar aansluit.

In het afgelopen decennium hebben wij onze organisatie zo uitgebouwd dat wij op de meest diverse vragen ook heel flexibel kunnen inspelen. En we zijn van plan om dit in de toekomst nog verder uit te bouwen.

Hoe kunnen we dit mooier illustreren dan onze cliënten zélf aan het woord te laten in dit jaarverslag? We laten hen zelf vertellen hoe wij in 2013 samen aan de slag zijn geweest.

Het resultaat is een bundel van 7 verhalen:

De jongen van 15 die schoolmoe een toekomst zoekt. De residentiële cliënt van 60 die zijn vrije tijd invult met vrijwilligerswerk. Een gezin dat nieuwe, liefdevolle context wordt voor een jongen uit het MPI. Een mama die goochelt met 2 PAB's voor haar zonen. Een kind van 9 dat openbloeit in de buitengewone basisschool. Een ouderpaar dat ondanks woelige jaren met hun zoon blijft hopen op rustiger tijden, een volwassen cliënt die zoveel mogelijk zelf wil doen...

7 verhalen, 7 keer een blik in het leven van cliënten. Een leven waar wij als organisatie - voor even of langer, een beetje of intens - mee in verweven zijn.

Ik hou eraan om deze mensen uitdrukkelijk te bedanken voor hun verhaal.

En u wens ik veel lees- en leergenoet...

Jean-Pierre Van Baelen
Algemeen directeur

ONZE VISIE

Onze visie

Onze algemene mensvisie

We vinden onze inspiratie in het humanisme en het pluralisme. Ieder mens is uniek. We geloven in de krachten en de mogelijkheden van ieder mens om vrij te denken en zelf keuzes te maken. We stellen de eigenheid van de ander centraal.

We treden de ander tegemoet vanuit een fundamenteel respect. Iedereen kan leren en groeien, in zijn eigen tempo en volgens zijn mogelijkheden. De mens is een sociaal wezen. Samenleven met anderen kan de groei van de persoonlijkheid stimuleren. De vrijheid van het individu eindigt daar waar de vrijheid van de ander begint.

Onze visie op ondersteuning

- × OP MAAT: we vertrekken vanuit de vraag/nood van de cliënt en stemmen de ondersteuning hier continu op af.
- × INTERDISCIPLINAIR: we zetten de expertise van verschillende disciplines geïntegreerd in.
- × SYSTEMATISCH: een continu proces van plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen.
- × EMANCIPATORISCH: cliënten zijn gelijkwaardige partners. We gaan in dialoog en vertrekken vanuit de krachten en de mogelijkheden van de cliënt en zijn netwerk.
- × CONTEXTGERICHT: we kijken steeds naar cliënten vanuit hun verbondenheid met hun natuurlijk netwerk.

Onze kernkwaliteiten

- × Ontwikkelen, leren en vernieuwen
- × Inspireren
- × Samenwerken
- × Gericht op competenties
- × Evenwicht tussen
 - emotie en ratio
 - mens en natuur
 - vernieuwen en behouden
- × Maatschappelijk verantwoord
- × Vooruitstrevend
- × Doelgericht
- × Duurzaam
- × Creatief
- × Open

Onze waarden

- × Respectvol
- × Betrouwbaar
- × Gelijkwaardig
- × Integer

ONZE ORGANISATIE

Onze organisatie

Diensten- en Begeleidingscentrum Openlucht-opvoeding vzw is een pluralistische organisatie, met heel wat afdelingen en een waaier aan dienst- en hulpverlening en activiteiten.

Om het algemeen te stellen: we zijn een centrum dat kinderen, jongeren, volwassenen en gezinnen begeleidt en ondersteunt, en onderwijs aanbiedt.

Onze ondersteuning gebeurt op heel wat verschillende manieren: van eerstelijns dienstverlening tot zeer gespecialiseerde hulpverlening, van ambulante tot residentiële of een combinatie van beide, van korte tot lange termijn, van sporadisch contact tot erg intens...

We zijn hiervoor erkend en gesubsidieerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, het Agentschap Jongerenwelzijn en het Departement Onderwijs en Vorming.

We onderscheiden 3 grote afdelingen binnen onze organisatie: de afdeling volwassenen, de afdeling kinderen en jongeren en een rechtstreeks toegankelijke afdeling.

VOOR WIE HEBBEN WIJ EEN AANBOD?

KINDEREN EN JONGEREN met een:

- + vermoeden van een beperking of een ontwikkelingsrisico
- + gedrags- en/of emotionele stoornis
- + ontwikkelingsstoornis zoals autisme-spectrumstoornis
- + leerstoornis

al dan niet in combinatie met een normale begaafdheid of een lichte tot matige verstandelijke beperking.

KINDEREN IN HET BUITENGEWOON BASISONDERWIJS:

- + type 1
- + type 3
- + type 8

VOLWASSENEN met een:

- + gedrags- en/of emotionele stoornis
- + ontwikkelingsstoornis zoals autisme-spectrumstoornis
- + motorische beperking
- + zintuiglijke beperking
- + meervoudige beperking
- + niet-aangeboren hersenletsel

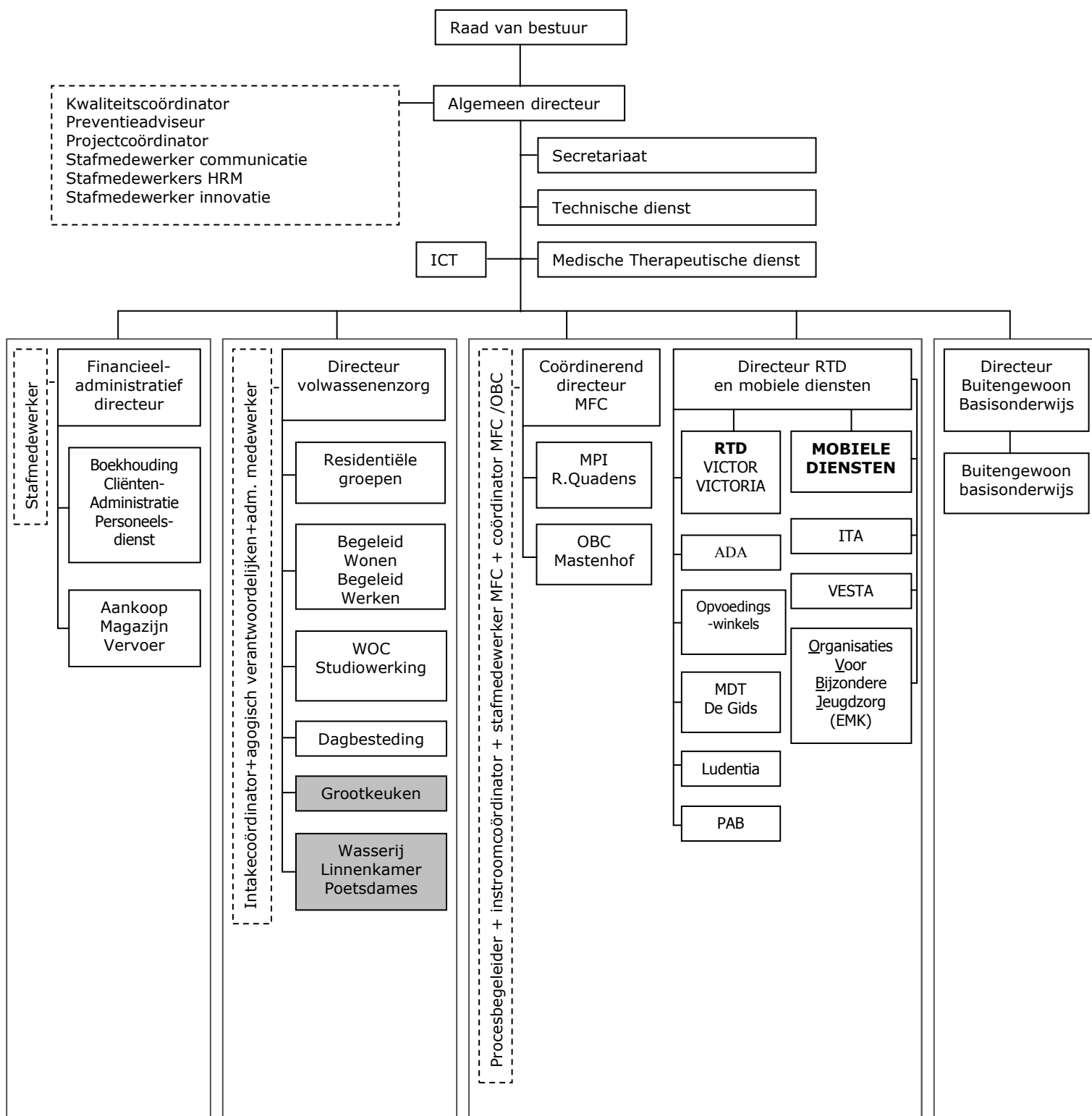
al dan niet in combinatie met een normale begaafdheid of een lichte tot matige verstandelijke beperking.

VOLWASSENEN met vragen rond psychosociale problemen.

GEZINNEN:

- + gezinnen met opvoedingsvragen
- + gezinnen in een problematische opvoedingssituatie

ORGANIGRAM

 = horizontale bevoegdheid

KERNCIJFERS

Kerncijfers

EEN OVERZICHT VAN ONZE BEZETTINGSCIJFERS VOOR 2013, PER AFDELING:

AFDELING	ERKENNINGSCIJFERS	REEL AANTAL BEGELEIDE CLIENTEN
MPI	150	150
ITA	24	48
OBC	42	44
ADA	6	30
STUDIO'S	11	12
HTA	72	72
KORDAAT	16	16
CAH	48	48
VESTA	60	60
TEHUIS WERKENDEN	100	100
TEHUIS NIET-WERKENDEN	7	7
DAGCENTRUM	15	28
BEGELEID WERKEN	2	16
OTWEE	5	14
MOBIELE BEGELEIDING AAN HUIS	125	126
PA-DIENST	/	11
LUDENTIA VRIJE TIJD	/	382*
VICTORIA	/	44
VICTOR	/	60

/ = niet van toepassing

* = 333 deelnemers bereikt met activiteiten, cursussen, vakanties, ... en 49 cliënten voor vrijetijdsbemiddeling.

BEZETTINGSGRAAD VAN HET BUITENGEWOON BASISONDERWIJS REMI QUADENS:

schooljaar	Type 1	Type 8	Type 3	Totaal
2012-2013 (telling op 1 februari 2013)	45	72	77 + 2 kleuters	196
2013-2014 (telling op 1 september 2013)	44	77	69	190
2013-2014 (telling op 1 februari 2014)	44	84	74	202

ENKELE GEGEVENS OVER HET AANTAL MEDEWERKERS BIJ OPENLUCHTOPVOEDING:

Op 31 december 2013 waren er 465 medewerkers in dienst. In dit cijfer is iedereen meegeteld, ook medewerkers van wie de arbeidsovereenkomst langdurig geschorst is en waarvoor een vervanger is aangeworven.

In de loop van 2013 zijn er in totaal 559 verschillende medewerkers in dienst geweest.

Er waren 124 aanwervingen:

- ✓ 36 jobstudenten
- ✓ 50 medewerkers met tijdelijke contracten (bepaalde duur of vervangingscontract)
- ✓ 38 medewerkers kregen een contract van onbepaalde duur

98 medewerkers gingen uit dienst:

- ✓ 36 jobstudenten
- ✓ 2 medewerkers gingen met brugpensioen (stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag)
- ✓ 23 medewerkers namen zelf ontslag
- ✓ 9 medewerkers werden ontslagen
- ✓ 20 medewerkers hun tijdelijk contract liep af
- ✓ 1 medewerker ging uit dienst wegens medische overmacht
- ✓ 4 medewerkers gingen uit dienst omwille van een andere reden dan hierboven vermeld
- ✓ 3 medewerkers bleven binnen de organisatie maar stapten over naar een statuut binnen onderwijs

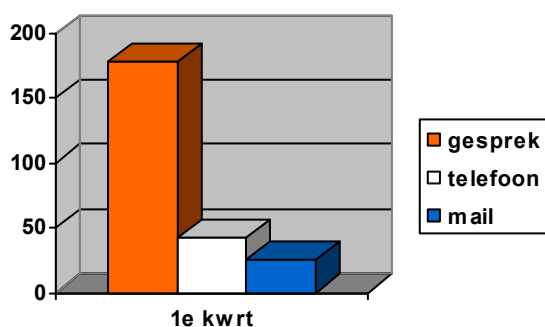
TOT SLOT NOG WAT CIJFERS OVER ONZE OPVOEDINGSWINKELS:

Opvoedingswinkel Brasschaat

In totaal hebben we in de opvoedingswinkel **246** mensen bereikt voor individueel advies.

Dat zijn er 26 meer dan in 2012.

Het aantal rechtstreekse contacten is bijna verdubbeld tegenover 2012: van 97 naar 177. Vergeleken met 2012 werden er minder pedagogische vragen gesteld via mail of telefoon.

Opvoedingspunten Brasschaat

In de opvoedingpunten regio Brasschaat bereikten we **124** mensen, dat zijn er 19 minder dan in 2012. Het opvoedingspunt in Kapellen ging er sterk op vooruit, in Essen zien we een grote terugval.

GEMEENTE	2012	2013
ESSEN	50	12
KALMTHOUT	16	15
KAPELLEN	21	38
SCHOTEN	14	14
STABROEK	8	10
WUUSTWEZEL	34	35
TOTAAL	143	124

Lezingen en vormingen regio Brasschaat

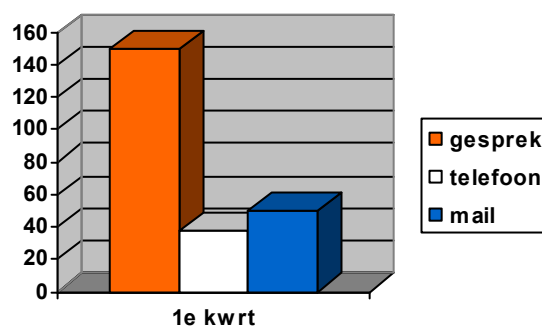
In 2013 bereikten we in de regio Brasschaat **831** mensen met ons vormingsaanbod, verspreid over 15 vormingen. In 2012 waren dat 894 mensen op 15 vormingen.

Opvoedingswinkel Zoersel

In de opvoedingswinkel van Zoersel bereikten we **237** mensen voor individueel advies.

Dit zijn er 3 meer dan in 2012.

Het aantal gesprekken in de winkel blijft stijgen: van 132 in 2011 naar 142 in 2012 en naar 150 in 2013.

Opvoedingspunten Zoersel

In de opvoedingspunten regio Zoersel registreerden we in totaal **94** contacten, dat zijn er 23 meer dan in 2012. Het opvoedingspunt van Zandhoven had 3 keer meer contacten dan in 2012.

Een vergelijking per opvoedingpunt geeft volgend overzicht:

GEMEENTE	2012	2013
SCHILDE	27	27
MALLE	14	14
ZANDHOVEN	11	34
WIJNEGEM	19	19
TOTAAL	71	94

Lezingen en vormingen regio Zoersel

In 2013 bereikten we in de regio Zoersel **678** mensen met ons vormingsaanbod, verspreid over 13 vormingen. In 2012 waren dat 458 mensen op 12 vormingen.

Maxim:

schoolmoe op zoek naar een toekomstbeeld

Maxim

Maxim is bijna 15. De middelste uit een groot gezin met 7 kinderen. Maxim wordt ambulant begeleid door OBC Mastenhof van het multifunctioneel centrum: op school en thuis waren er problemen. Daarnaast heeft het gezin het ook medisch niet makkelijk: papa Marnix heeft al 3 hartaanvallen gehad, en een zware rugoperatie. Mama Nicole herstelt momenteel van een gecompliceerde darmoperatie. 'Maar het gaat beter', vertelt ze opgewekt. 'Met ons, en met Maxim. We zijn er nog niet, maar er is perspectief...'

Nicole: Het was de school die indertijd aan de alarmbel trok. Maxims gedrag liet er te wensen over, en thuis liep het ook niet echt goed. Een negatieve spiraal, waar je niet meer uit komt. In gesprekken met school en CLB viel dan de naam van OBC Mastenhof. Maxim heeft er 2 keer een tijd verbleven.

De eerste keer heeft hij ons - als ouders - en de opvoeders een beetje tegen elkaar uitgespeeld, daar is het toen ook op fout gelopen. De tweede keer wilden wij ons daar niet meer aan laten vangen.

We maakten met het OBC de afspraak dat er gebeld, gemaild, genoteerd zou worden als er iets was. Zo wisten wij het meteen als er daar iets gebeurde, en ook omgekeerd.

Die afspraken werden goed gerespecteerd, nu nog trouwens. Nu begeleidt het OBC ons nog ambulant: Jasmijn komt om de 2 weken voor ons, als contextbegeleider (CB). De andere weken komt Debby als individuele begeleider (IB) voor Maxim.

Hoe was het voor jou, Maxim, om naar het OBC te gaan?

Maxim: In het begin? Niets mee aan te vangen. Ik was er niet graag, ik haatte het daar. Ik vond het moeilijk om niet thuis te zijn. Gewoon daar zijn, met die mensen daar samenleven, dat vond ik verschrikkelijk.

De tweede keer dat ik er verbleef, was het in het begin even erg. Maar daarna had ik wat vrienden gemaakt. Ik had me een beetje aangepast, en dat ging toen iets beter.

Wist je waarom je daar was op dat moment?

Maxim: Ja. Toen wel.

Zag jij het als een manier om naar een oplossing toe te werken?

Maxim: Neen.

Nicole: Ik denk dat hij het eerder als een straf aanvoelde. Hij heeft heel wat broers en zussen, en naar de jongsten is hij heel beschermend. Hij heeft lang niet beseft waarom hij in het OBC moest blijven, ik vraag me zelfs af of hij dat nu beseft. Of waarom er nu ook thuis nog elke week begeleiders over de vloer komen. Hij vindt dat zelf totaal niet nodig.

Waarover gaan die gesprekken?

Maxim: Over van alles. Vooral over de school. Met Debby toch, met Jasmijn niet zo.

Nicole: Jasmijn komt eigenlijk voor ons, en dan praten we over het gezin, de gezondheid, in het algemeen.

Debby is de ambulante individuele begeleidster (IB) van Maxim. Hoe probeert zij jongeren als Maxim te motiveren? Want zij zitten - op hun leeftijd - meestal niet op begeleiding te wachten...

Debby: Wat bij Maxim vooral werkt om hem weer op de kar te krijgen, is heel gericht focussen op de dingen die goed gaan, maar natuurlijk ook op de dingen die minder goed gaan, in combinatie met de 'dromen' die hij heeft voor de toekomst. Op het moment is hij schoolmoe, en daar werken we extra aan met het team leertrajectondersteuning.

Er is een tijd geweest dat het Maxim allemaal even niet meer interesseerde, maar dat is nu gekeerd. Als je met hem in gesprek gaat, kan hij wel inzicht tonen in het een en ander.

Verder is het heel belangrijk om hem erkenning te geven. Okee, het loopt dan misschien niet vlekkeloos, maar Maxim mag er zijn.

Hij is een heel toffe, zachtaardige gast met veel positieve kanten. 't Is belangrijk dat we dat zeker niet uit het oog verliezen.

Maxim moet het gevoel hebben dat hij op mij kan vertrouwen en steunen, dat ik er als begeleider voor hem ben als het nodig is. Dat zorgt er ook voor dat we hem toch meekrijgen als 'actieve cliënt' en dat het geen gesprekken zijn met een 'verplichte bezoeker'.

Maxim wordt sinds een paar maanden opnieuw begeleid door het team LTO, leertrajectondersteuning. Ook toen hij in het OBC verbleef, kwam hij een paar halve dagen per week.

Debby: We merkten in onze ambulante begeleiding al snel dat Maxim weer baat zou hebben bij LTO. Hij is schoolmoe, we willen dat hij én niet afhaakt, én een toekomstperspectief voor school kan uitwerken. Dat zijn de 2 dingen waar het LTO-team met Maxim op focust.

Bram is Maxims begeleider bij LTO. Hij heeft net de hele voormiddag met Maxim in de moestuin gewerkt: de grond bewerkt om straks te kunnen zaaien.

Bram: Maxim heeft LTO echt nodig om zijn schoolloopbaan te vervolmaken - of zelfs puur te beëindigen - en volgend jaar misschien in deeltijds onderwijs te starten. Maar daarvoor moet hij nu zijn 2e middelbaar afmaken.

We verkennen momenteel de verschillende schoolmogelijkheden vanaf volgend jaar voor hem: deeltijds onderwijs, leercontract, of andere mogelijkheden.

Dat toekomstperspectief is één van onze doelstellingen binnen LTO met Maxim. En we ontlasten er ook de school voor een stuk mee, zodat hij meer kans heeft om het einde van het schooljaar te halen.

We merken elk jaar dat er na februari, als de tellingen gebeurd zijn, koppen rollen op scholen. We weten dat we vanaf die periode vaak meer moeten inzetten op interne dagbesteding en jongeren naar hier halen. Bij Maxim is dat dan 2 halve dagen per week.

Het heeft een meerwaarde: de school apprecieert het erg, en wij merken aan Maxims gedrag en houding dat het ook hem goed doet.

Het klinkt misschien wat tegenstrijdig, maar sommige jongeren moeten we voor een stuk uit school halen, om hen er eigenlijk in te kunnen houden.

Nicole: Sinds september zit Maxim op een andere school. Het was heel moeilijk om een school te vinden waar hij nog terecht kon. Nu heeft hij een school die hem enorm steunt, die veel aandacht besteedt aan communicatie. Hij gaat ook elke maandag preventief naar de zorgcoördinator. Deze school geeft hem heel wat kansen, maar met duidelijke regels.

Bram: Als de Maxim die we nu zien, 5 dagen per week op school zit, dan komt het niet goed. Hem 2 halve dagen per week hier hebben, haalt de druk eraf. De school heeft al veel in hem geïnvesteerd, de samenwerking verloopt erg goed, het is voor alle partijen positief. Dit geeft Maxim de kans om naar een praktijkgerichte opleiding te evolueren volgend jaar.

Als ik wild mag dromen, zie ik Maxim met een leercontract terechtkomen bij een baas met wie het klikt, en voor wie hij wil werken. Want dat doet heel veel met die jongen. Als je hem op een niet te autoritaire, maar wel duidelijke manier aanpakt, dan kan die jongen bergen verzetten. Letterlijk, hij doet dan de zwaarste werken in de tuin bijvoorbeeld.

Maxim: De momenten bij LTO, dat is perfect. Dat is heel goed, met Bram en Maarten en zo. Met hen kan ik goed babbelen. Wij werken er gewoon een beetje in de tuin, en we babbelen ook. Tegen Bram kan ik eigenlijk alles zeggen. Die begrijpt mij, dat is precies een goede vriend.

Nicole: Naar iemand als Bram kijkt hij ook op. Dat is een coole gast voor zo'n pubers, hé...

Bram: Ik probeer jongens als Maxim aan te geven dat ik in de eerste plaats begeleider ben, en geen 'dikke vriend'. Maar ik ga wel op een heel persoonlijke manier met hen om. Ik probeer hun interesses te zoeken, en dan kom je meestal wel raakpunten tegen.

Je moet daarin uiteraard professioneel blijven, maar je kan jongeren wel laten voelen dat je ook jong bent geweest, en begrip kan opbrengen voor een aantal zaken. Zolang je daarnaast erg duidelijk bent over wat kan en niet kan.

Bij een jongen als Maxim hebben we een duidelijk ankerpunt: hem dit jaar door de school krijgen, en een realistisch toekomstperspectief voor school uitklaren.

Aan de andere kant willen we hem ook een plek geven waar hij een beetje tot rust kan komen en alles wat op een rij zetten. Dat werkt wel bij hem.

We willen hem hier binnenkort ook bij de technische dienst laten starten, als interne leerplek. Zo kunnen we hem een 'werkomgeving' voorschotelen, hem laten omgaan met een andere vorm van 'gezag' dan leerkrachten. Ik kan dat met hem wel oefenen, maar bij een echte baas is dat toch anders.

Onze jongeren moeten zich hier goed voelen, maar aan de andere kant mogen ze zich hier ook niet gaan 'nestelen' in het LTO. Je voelt dat als begeleider wel snel aan. Het mag niet té lang duren, het mag ook niet té aantrekkelijk zijn. Af en toe mag er al eens een rotkarweitje tussen zitten. Want het is niet de bedoeling dat ze binnen een artificiële setting blijven zitten.

Maxim, heb je vanuit het LTO dingen meegenomen die je concreet kan gebruiken?

Maxim: Ja, als er op school iets is of zo, dan moet ik gewoon uit de les gaan. Ik heb dat geleerd op LTO en ik heb dat ook gedaan op Mastenhof. Als anderen moeilijk doen tegen mij, dan moet ik gewoon proberen rustig te blijven. Er niet op ingaan. Pfff. 't Is niet gemakkelijk. Maar 't helpt wel een beetje.

Naast het aspect 'school' werken OBC-begeleiders Debby en Jasmijn ook hard aan het luik 'thuis'. Ze begeleiden het gezin nog ambulante, na 2 keer een verblijf in het OBC.

Nicole: Toen Maxim terugkwam naar huis, is dat eigenlijk zeer gemakkelijk gegaan. Dat is afgebouwd met het OBC. Eerst was hij in de week daar, en kwam hij in het weekend naar huis. Dan mocht hij de maandag van hieruit naar school vertrekken. Dan mocht hij de woensdagnamiddag naar huis komen en dan mocht hij op vrijdag ook rechtstreeks naar huis.

Dat verloopt dan in samenspraak met iedereen?

Nicole: Het OBC is daar gemakkelijk in. Om gezondheidsredenen kon ik moeilijk naar daar gaan, en dus hebben ze bijna alle gesprekken hier gepland. Dat is altijd aangenaam. Met een tasje koffie erbij, een koekje. Je voelt je niet gedwongen. Iedereen legt zijn mening op tafel, en daaruit wordt dan eigenlijk het beste gehaald. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ze ons vanuit het OBC onder druk zetten van 'je moet dat en dat doen'.

Iedereen werkt samen rond wat het beste is voor Maxim. Maandag kregen we telefoon: dat er dinsdagochtend een gesprek op school was omdat het moeilijk liep. Wij hebben toen contact opgenomen met het OBC, en Debby heeft zich meteen vrijgemaakt om er op dat overleg bij te kunnen zijn. Die samenwerking loopt heel vlot, en voorlopig willen we die ook nog behouden.

Wij hebben er als ouder veel aan, en ik denk dat Maxim met Debby ook wel een goede babbel kan hebben. Maar als we het aan hem zouden overlaten, komt er niemand meer.

Marnix: Het is wel goed dat het dezelfde mensen zijn die de begeleiding verderzetten, ook nu Maxim weer thuis woont. Toen hij de eerste keer in Mastenhof binnenging, kon dat nog niet. Nu wel, en dat is belangrijk, want iedere keer weer iets opstarten met iemand nieuw, dat is niet gemakkelijk.

Debby: Ik probeer bij Maxim thuis altijd de vertaling te maken naar wat de ouders prettig vinden hoe Maxim thuis functioneert, maar ook naar wat voor hem 'winst' kan opbrengen.

Als hij zich bijvoorbeeld kan houden aan de afspraak 'op tijd thuiskomen', dan zorgt dat

voor minder stress, minder confrontaties met zijn ouders, en vergroot het het vertrouwen voor de toekomst. Dat is in ieders voordeel: Maxim krijgt zo meer zelf verdiende vrijheid, en zijn ouders hebben minder stress, confrontaties of bezorgdheid.

Ik kijk dus samen met het gezin naar wat goed en minder goed loopt, en dan hoe we dit anders zouden kunnen aanpakken. De positieve dingen vasthouden en vergroten, dat is onze insteek.

Nicole: Als ik zie van waar we komen... We zijn er nog niet, maar 't is echt al beter. Dat perspectief heb je nodig om te kunnen doorgaan. We hebben een hele weg afgelegd, en 't is dankzij iedereen dat we nu al zo ver staan.

Robert:

inclusie door vrijetijdsbemiddeling

Robert

Een druilerige maandagochtend in februari: Robert Schoenmakers, cliënt bij Tehuis Werkenden, is aan het werk op het kerkhof aan de Max Hermanlei in Brasschaat. Zijn 'vrijwilligerswerk' van een halve dag in de week, geregeld door de vrijetijdsbemiddeling van Ludentia.

Als Robert Nadia (Ludentia) en mij ziet aankomen, begroet hij ons al van ver met breed armgezwaai. Nog voor we goed en wel bij hem zijn aangekomen, is hij al aan het vertellen wat hij hier allemaal doet en wat hij over het kerkhof weet.

Robert: Dat is het columbarium. Daar steken ze de urnen van de mensen in. Na een tijd moeten die er weer uit, dat is zo met een concessie.

Ik doe hier het onderhoud. Ik ben nu bezig met het mos van de trappen te krabben. Want anders gaan de mensen uitglijden. Ik heb net een volle kruiwagen mos weggedaan. Ik moet ook nog mos wegdoen van tussen de graven. Er moet hier veel gedaan worden, zeker in de zomer. Dan is er meer onkruid, en dat moet ik dan ook wegdoen. Ik doe dat heel graag, ik ben graag buiten bezig. En ze zijn hier heel content dat ik kom helpen.

Ik ben hier elke maandagvoormiddag, van 8 uur tot 12 uur. Nadia van Ludentia heeft dat geregeld.

Nadia: Robert zocht iets om zijn vrije tijd voor een stukje op te vullen. Hij wou graag werken, liefst iets met groenzorg en onderhoud. Dus is medewerker Chantal toen voor hem op zoek gegaan. We zijn gaan praten met de gemeente Brasschaat. Want dat wou Robert het liefst: voor de gemeente werken.

Robert loodst ons intussen naar het gebouwtje vooraan op het kerkhof, waar zijn 'collega' met papierwerk bezig is. Patrick Verschuere werkt voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Hij en zijn team begeleiden Robert bij zijn werk op het kerkhof.

Patrick: We krijgen wel meer vragen van mensen die willen komen werken, maar dan moet het ook nog lukken. Niet iedereen is geschikt voor de job.

Hoe ziet zo'n maandagvoormiddag met Robert er voor jullie uit?

Patrick: Wij komen hier in dit gebouwtje bijeen rond 8 uur. Dan drinken wij eerst een koffietje, hé Robert? En dan zeggen wij wat Robert die dag moet doen, en dan doet hij dat. Hij doet dat goed, we zijn tevreden over zijn werk. Machines bedient Robert wel niet, van hogerhand is beslist om hem dat niet te laten doen. Dat is om veiligheidsredenen.

Robert: Neen, dat doe ik niet, dat is te gevaarlijk. Maar ik kan wel goed werken met mijn gerief. Op de trap is er geen mos meer, Patrick.

Patrick: Hij doet dat altijd secuur, we weten dat wel. We gaan hem ook nooit controleren of zo, we zeggen gewoon 'Robert-ke, doe jij vandaag dat', en dan doet hij dat. 't Is altijd in orde.

Robert: Ik zou hier graag nog een halve dag meer werken. Ik heb dat gevraagd, maar ze gaan nog wat wachten tot in de zomer.

Nadia: En dat verloopt dan allemaal via ons, hé, Robert. Dat wordt allemaal geregeld via Ludentia.

Robert: Ja, en vanavond moet ik ook naar Ludentia, voor het biljart.

Nadia: Robert is een zeer actief lid van Ludentia, hij doet mee aan alle mogelijke activiteiten. En toch had hij nog een gaatje in zijn agenda dat hij wou opvullen. (*lacht*) Robert was daarmee één van de eerste cliënten voor de vrijetijdsbemiddeling die wij aanbieden. Onze doelstelling is om die mensen vrije tijd te laten beoefenen in het reguliere circuit.

In het geval van Robert is dat dan vrijwilligerswerk. Mensen kiezen zelf hoe ze hun vrije tijd willen invullen. We hebben nog mensen zoals Robert die als vrijwilliger werken: iemand die in het poezenasiel in Kapellen werkt, iemand die vrijwilligerswerk doet in een dienstencentrum, ... En daarnaast hebben we ook de echte vrijetijdsinitiatieven waar we mensen naar doorverwijzen, zoals sportclubs, handwerkclubs, een fotoclub, ...

Het is belangrijk dat het om initiatieven in het reguliere circuit gaat?

Nadia: Ja, we hebben een opdracht gekregen van het VAPH om mensen op individuele basis te helpen met vrijetijdsinvulling in het reguliere circuit. Dus bij organisaties die op geen enkele manier iets te maken hebben met het VAPH. Dat is iets waar wij 100% achter staan. Wij willen zoveel mogelijk inclusie realiseren en met deze dienstverlening dragen wij daar echt wel toe bij.

Hoe reageren organisaties op jullie vraag?

Nadia: Het is niet altijd evident. Er zijn vaak 2 -extreme- reacties als je rondbelt: ofwel staan mensen er helemaal voor open en ben je meteen vertrokken. Anderzijds heb je ook de verenigingen die afwachtend reageren, of waarbij je heel wat overtuigingskracht moet hebben. Als je via de telefoon zegt "het is voor iemand met een beperking", dan wordt het aan de andere kant van de lijn soms erg stil. 'Oei, gaat dat wel lukken, en gaan we onze eigen leden dan niet in de kou laten staan?' Daar is overtuigingskracht voor nodig. Als we merken dat we geen stap verder komen, dan laten we het los. Maar we proberen wel erg om mensen te overtuigen, en meestal lukt dat ook wel.

Wij bieden die organisaties ook ondersteuning. Wij zijn aanwezig bij het eerste contact, zodat ze ook weten hoe wij werken, en dat zij bij ons terecht kunnen mocht er toch iets mislopen.

Onze vrijetijdsbemiddeling wordt een succes, mogen we wel zeggen. In 2013 moesten we 30 trajecten realiseren. Dat is gelukt, ook al zijn we pas begonnen in maart. We krijgen steeds meer aanvragen binnen, dus moeten we nu proberen om vrijwilligerswerk binnen de eigen dienst te regelen: vrijwilligers die de eerste contacten kunnen leggen, of die contactpersoon zijn voor een club. 't Zou mooi zijn mochten we vrijwilligers vinden in die clubs zelf. Dan is de cirkel rond.

Robert is eigenlijk een uitzondering op de regel. Omdat hij residentieel begeleid wordt door het VAPH, zouden wij hem in principe niet mogen begeleiden. We nemen daar een aantal uitzonderingen op, dat zijn dan geen gesubsidieerde cliënten. Robert is bij ons een vaste gast. Als zo iemand met een vraag komt, dan vinden we het niet kunnen om hen wandelen te moeten sturen, vandaar dat we hier en daar een (niet-gesubsidieerde) uitzondering maken.

Intussen is Robert nog lang niet uitverteld...

Robert: Ik weet al veel over het kerkhof. Door hier te werken, maar ik zoek daar ook veel over op, op mijn computer. Ik werk hier echt graag. Pas op, ik werk goed door, ook! 't Is proper, maar dat moet, voor de mensen die hier begraven zijn, hé. Een begrafenis kost veel geld, 't is al triestig genoeg zo. Als 't kerkhof dan proper is, dan is dat toch al iets...

In memoriam Robert Schoenmakers

Op vrijdag 18 april 2014 is onze cliënt Robert Schoenmakers onverwachts overleden. Hij was 60 jaar. Robert stierf tijdens een vakantie in Senegal.

Een vakantie waar hij zo hard naar uitkeek, en waarover hij vooraf al enthousiast - zoals altijd - vertelde: 'Ik zal u de foto's komen tonen als ik terug ben!'

Robert is er niet meer, het is moeilijk te vatten. Voor de cliënten en begeleiders van Tehuis Werkenden, waar hij woonde. Voor de cliënten en begeleiders van Ludentia, waar hij een vaak en graag geziene gast was. Wij betuigen Roberts familie en vrienden ons diepste medeleven.

'Kunnen we dit interview nog wel laten verschijnen?' We stelden ons de vraag, maar wisten eigenlijk meteen het antwoord. Ja. Natuurlijk. Robert was zo trots dat hij aan het jaarverslag had meegewerkt. Dit artikel verscheen eerder al in ons personeelsblaadje de OLOfant, Robert was in de wolken toen hij het in handen kreeg. Hij signeerde zelfs een aantal exemplaren!

Robert, dit jaarverslag zal je niet meer in handen krijgen. Maar het is wel degelijk voor jou. We dragen het aan jou op...

Rust zacht,

de medewerkers van Openluchtopvoeding

A person is hanging upside down from a swing set. They are wearing a camouflage-patterned shorts, a blue waistband, and a white t-shirt. Their feet are pointing upwards, showing the soles of their sneakers which have a yellow and grey pattern. The background is a blurred outdoor setting with trees and a fence.

Tim:
voorzichtig extra context creëren

Tim en Marianne *

Ze aarzelt als ik haar vraag hun verhaal te vertellen. Marianne en haar gezin zijn gastgezin voor Tim, een jongen die verblijft in het MPI van ons multifunctioneel centrum. 'Wij willen ons engagement voor en met Tim heel voorzichtig opbouwen. We willen nooit moeten inbinden in wat we hem geven.'

Met veel warmte, maar toch behoedzaam, groeit er een nieuwe context voor Tim. Een evenwichtsoefening tussen denken en voelen.

Marianne: Ik geef les op de basisschool Remi Quadens. Tim liep hier ongeveer 3 jaar school. In het laatste schooljaar zat hij voor een aantal vakken in mijn klas.

Ik leerde hem beter kennen als een leuke, aangename leerling. Tegelijk wist ik dat zijn thuissituatie verre van ideaal was, maar zo lang hij hier school liep, kon ik weinig voor hem doen.

Toen Tim onze school verliet, zocht ik meer contact. Ik besprak met mijn man de mogelijkheid om Tim een plaats te geven in ons gezin. Dan vroegen we de jeugdrechter of we iets voor Tim konden doen. Op dat moment verbleef hij nog in een ander gezinsvervangend tehuis, nu verblijft hij in het MPI.

De beslissing om meer te willen betekenen voor Tim is er niet zomaar gekomen. Samen met mijn man en onze vier kinderen hebben we vele en lange gesprekken gevoerd. Één van onze kinderen had het moeilijk met het idee om een 'puber' in huis te halen. Maar hij wilde het toch een kans geven en is, nu Tim al een aantal keer bij ons geweest is, enthousiast.

Zo'n beslissing neem je uiteraard niet ondoordacht. Maar we voelden: 'we hebben plaats in ons hart en in ons huis, kunnen we niet iets voor hem betekenen?'

WAAROM TIM?

Marianne: Twee jaar geleden was er een opendeurdag in het tehuis waar Tim toen nog verbleef. Tim vroeg zelf of ik wou komen. Ik ging er naartoe, samen met mijn dochter. En het klikte, ook met haar.

Er kwamen gesprekken met de mensen van zijn gezinsvervangend tehuis en we evolueerden naar het moment dat Tim ook naar ons thuis kwam.

De eerste keer was dat voor één dag. Nu komt hij om de 3 weken van vrijdagavond tot zaterdagavond, en van de woensdagnamiddag tot de donderdagochtend van de week ertussen. We zijn aan het bekijken hoe en of we hem nog intenser kunnen begeleiden.

De begeleiders van het MPI: Een verhaal zoals dat van Tim, dat maken we niet vaak mee. Het is voor ons zelfs de eerste keer dat we een jongere begeleiden voor wie zich een gastgezin heeft aangediend. Dat is erg goed nieuws natuurlijk, maar het maakt het begeleidingsproces ook een stuk onvoorspelbaar. Of anderszins onvoorspelbaar. Je weet niet goed met welke vragen het gezin zal komen.

't Is een proces waarbij we weten waar we starten, maar waarbij het einde, het doel (nog) niet duidelijk is. Wij glijden als begeleiders mee in dat traject, net zoals Tim en Mariannes gezin zelf.

Marianne: Het is een ander gegeven: Tim bij mij in de klas hebben - zoals vroeger - of Tim bij ons thuis. Op school was ik 'juf Marianne', thuis is dat natuurlijk anders.

Tim vroeg ons ook al snel: 'wat moet ik zeggen in het MPI als ik naar jullie kom: ik ga naar huis, of ik ga naar mijn gastgezin?' 'Noem het maar zoals je zelf liefst wil', hebben we hem toen gezegd. Hij komt nu graag 'naar huis'.

Soms kom je in een situatie die je vooraf niet hebt ingeschat. Ik sta met hem bij de slager en die zegt 'mag jij van de mama kiezen wat jullie eten vanavond?'. Moet je dan het hele verhaal uit de doeken doen?

HEEL VOORZICHTIG EVOLUEREN

Marianne: Hoewel we veel om Tim geven, zijn we bewust heel voorzichtig in wat we hem aanbieden. We willen zo evolueren dat we nooit een stap moeten terugzetten. Ongeveer om de 3 maanden doen we er iets bij, zolang dat goed aanvoelt. We willen niet over onze limiet gaan en ooit moeten zeggen: 'dit is toch niet haalbaar'. We zijn eraan begonnen met de bedoeling: 'wat we hem op een bepaald moment aanbieden, dat willen we hem zijn hele leven blijven aanbieden'.

We zetten daarom elke nieuwe stap heel voorzichtig. Emotioneel gezien is dat moeilijker dan we hadden gedacht.

Als Tim op zaterdagavond zegt: 'ik wil niet terug naar de groep, mag ik hier blijven?', dan zegt heel je hart: 'natuurlijk jongen'. De eerste keer zei mijn man zelfs 'ik breng hem niet terug, hij blijft hier'.

Maar ons verstand zegt: 'wees voorzichtig, doe dit niet zomaar.' Want stel dat méér niet lukt, hoe kan je hem dan zeggen dat je zaken wil terugschroeven?

Dat zou niet goed zijn en het is net uit zorgzaamheid naar Tim toe dat wij voorzichtig zijn. We moeten geleidelijk aan opbouwen.

De begeleiders van het MPI: We zijn ook erg bezig met de balans tussen draagkracht en draaglast voor het gezin. Zij zelf ook: ze willen hem vanuit hun hart zo veel aanbieden, maar het moet erg voorzichtig gaan, want ze willen niet moeten zeggen: 'jongen, het gaat toch niet'. 't Is ervoor gaan en afremmen tegelijk, eigenlijk.

Moeilijk hoor, dat afremmen, want je zit met een fijne situatie: een nieuwe context voor die jongen, een goede context. Daar gaan wij uiteraard graag mee aan het werk. Maar altijd voorzichtig, van alle kanten.

EEN KIND MET EEN RUGZAK

Marianne: Tim is een kind met een stevige rugzak. Wat er allemaal in die rugzak zit, dat moeten wij niet weten. Voor ons mag die rugzak dicht blijven, ook al weten we wel een aantal zaken, natuurlijk.

Wat Tim wil vertellen, dat vertelt hij ons. Wat we weten (bovenop wat we moeten weten om hem te kunnen begeleiden), komt van hem. Hij mag bij ons met een schone lei beginnen. We hebben dat heel bewust zo aangepakt: als alles ineens op tafel komt, dan begin je meteen met problemen.

Wij hebben vanaf de start een duidelijke regeling: wij hebben geen contact met de mama van Tim. Hij zit zelf met veel vragen, ook over zijn mama. Dan moeten we antwoorden dat we het niet weten, en dat is ook zo. We denken dat dit beter is dan andere, of misschien verkeerde feiten te vertellen. Niet alles over zijn achtergrond weten, geeft ergens ook rust, zowel voor hem als voor ons.

Wij hebben geregeld gesprekken met de contextbegeleider, de individuele begeleider en de orthopedagoog van het MPI. Zij steunen ons in de begeleiding die wij Tim geven. Dat geeft een gerust gevoel, zowel voor ons als voor Tim: 'jullie moeten niet beslissen'. Die ondersteuning is erg belangrijk. Tim is nu dertien jaar en gaat richting puberteit. Zullen wij dat aankunnen? Het lukte met onze 4 kinderen, maar Tim heeft een "rugzak". Het stelt ons gerust dat de begeleiders van het MPI achter ons staan.

De begeleiders van het MPI: Wat voor ons als begeleiders ook nieuw is, is dat er zich een nieuwe context aandient, maar dat er ook nog een natuurlijke context is: de mama van Tim, ook al is ze niet erg in beeld. Die 2 koppelen, het belang van de jongere daar altijd in zien, is voor ons ook een zoektocht. Hoe kunnen we deze factoren combineren, wie krijgt welke informatie, wat kunnen we verwachten op de verschillende levensdomeinen? Het gastgezin doet heel wat, maar het is altijd aftoetsen, een zoeken naar wat wij van hen mogen verwachten.

Marianne: Is er een oudercontact op Tims school, dan gaan wij daar in samenspraak met het MPI naartoe. Zo steunen we hem ook in zijn studies. Als hij bij ons is, overlopen we lessen en taken, toetsen worden bekeken waar het goed en minder goed ging.

Tim verblijft wel in een MPI, maar hij heeft ons ook. Zo gaan we bijvoorbeeld samen met hem naar de bib, om maar iets te noemen. Al wat een MPI van inbreng verwacht van een gezin of de ouders, dat willen wij voor hem doen.

'IK LUST OOK SPRUITJES'

Marianne: Tim is enorm dankbaar. Te dankbaar eigenlijk, voor een jongen van 13 jaar. 'Waarom hebben zij mij uitgekozen?', vraagt hij vaak aan onze andere kinderen.

We merken dat Tim het niet gewoon is om in een gezin te wonen. In een leefgroep worden veel zaken voor de kinderen beslist, toch meer

dan in een gezin: wat ze eten, waar ze op uitstap gaan. Wij weten dat dat moeilijk anders kan, maar denken dat hij daardoor moeilijk keuzes kan maken.

Dat is ook één van de doelstellingen die we voor hem voorop hebben gesteld: leren kiezen, zelf beslissen. Als we bijvoorbeeld een dagje weggaan en vragen 'waar zullen we naartoe gaan?', dan spreekt hij geen voorkeur uit. Het is allemaal goed voor hem. We werken daaraan met hem. Als we met heel het gezin ergens iets gaan eten, dan móét hij van ons zelf kiezen wat hij wil eten.

Tim vergelijkt zichzelf heel erg met onze kinderen. 'Ik lust ook spruitjes', 'blauw is ook mijn lievelingskleur', ... Hij hangt erg aan onze kinderen. Zo is onze tweede zoon onlangs alleen gaan wonen en dat vindt Tim echt erg. Hij leeft enorm met ons gezin mee, en voelt er zich goed.

De begeleiders van het MPI: We proberen met Tim zelf zo transparant mogelijk te werken. Wij praten open en eerlijk met hem, we vragen wat hij zelf wil bereiken, proberen met iedereen rond de tafel te zitten, meer soms nog dan in andere gezinnen.

Marianne: Toen we Tim in ons gezin opnamen, en ook nu nog, vragen mensen ons: 'waar beginnen jullie toch aan?' Soms stellen ze vragen die wij ons zelf nog niet gesteld hadden, bijvoorbeeld rond verzekeringen. Zo'n vragen stellen wij dan op onze beurt aan OLO. Zij zoeken dat voor en met ons uit.

Samen met ons gezin hebben wij een engagement genomen om ons gezin open te stellen voor Tim. Stap voor stap bouwen we dit verder op. Steeds vanuit het idee: wat we hem nu geven, willen we niet meer terugschroeven. Vanaf de eerste dag voelde dit goed, zowel voor ons, voor onze kinderen als voor Tim zelf, dat geeft hij zo toch aan. We hopen dan ook een stuk zekerheid, maar ook een stuk rust te kunnen geven aan zijn verdere leven.

A young child with short brown hair is sitting on a light-colored sofa. They are wearing a blue long-sleeved shirt with a graphic on the front and dark blue pants. They have large, colorful headphones on their head. The child is holding a tablet computer in their hands, looking at the screen. The background is a simple, light-colored wall.

Annemie, Hylke en Gerben: aan de slag met 2 PAB's

Annemie, Hylke en Gerben

Gerben, een jongetje van 9 jaar, zit in de woonkamer geconcentreerd op de Ipad te spelen. Hij heeft als enige in het gezin vandaag een schoolvrije dag.

Mama Annemie zit aan de keukentafel, samen met Sarah. Sarah begeleidt het gezin via het PAB, het persoonlijk assistentiebudget, van Gerben.

Annemie: Mijn oudste zoon Hylke is 20 jaar en heeft autisme. Gerben is 9, hij heeft het syndroom van Down. Gerben heeft nog een tweelingbroer, hij heeft geen beperking. Zowel voor Hylke als voor Gerben werk ik met een persoonlijk assistentiebudget, een PAB.

De omschakeling naar PAB's was voor ons gezin een logische stap. Het past binnen onze manier van denken. Voor mij moet iemand met een beperking niet automatisch naar een voorziening gaan. Die kan ook thuis blijven wonen, mits de nodige hulp. Dat was wat ik wou. En daarvoor moest ik alles zelf in handen nemen met de PAB's.

We zijn pas vorig jaar gestart, het is nog zoeken en uitproberen wat er allemaal nodig is. En dat zoeken, dat doe ik zelf, daar heb ik voor gekozen. Zo heb ik Sarah ingeschakeld om de thuisbegeleiding die wij voor Gerben hadden voor de PAB's, verder te zetten. Want die thuisbegeleiding is gestopt. Maar de nood aan ondersteuning bleef wel.

Begeleidster Sarah: Thuisbegeleiding vanuit een dienst is niet combineerbaar met een PAB. Nu 'koopt' Annemie die in met het PAB voor Gerben. Dit is het enige gezin waarbij ik dit soort ondersteuning vanuit een PAB geef. Ik kom uit de thuisbegeleiding, en van daaruit is de vraag mij gesteld. Zo kan ik ook verderzetten wat ik eigenlijk al kon en deed.

ZELF DE MIDDELEN INZETTEN

Annemie: Met een PAB kan je zelf je middelen inzetten. We hebben momenteel net het aantal uur verhoogd dat Sarah naar hier komt.

Sarah: Dat is het grote verschil: als je thuisbegeleiding aanvraagt, dan moet je mee in dat kader van thuisbegeleiding. Het aantal uur per week ligt vast.

Met het PAB voor Gerben kan Annemie mijn begeleiding flexibeler inzetten.

Een PAB kan je voor heel wat zaken gebruiken. Voor heel praktische dingen, zoals huishoudelijke hulp of vervoer. Maar er zijn nog meer mogelijkheden. Je kan bijvoorbeeld ook een deel van je budget inzetten voor vrijetijdsbesteding, zoals dat bij Hylke gebeurt. En wat ik hier doe binnen het PAB-kader, is het gezin orthopedagogisch ondersteunen. Ik heb in dit gezin eigenlijk meer contact met de mama dan met Gerben zelf. Mijn assistentie bestaat uit het voeren van gesprekken, soms een overleg op school. Iets helemaal anders dan dat louter praktische. De waaier is veel breder dan dat.

Annemie: De assistente van Hylke werkt dan weer gericht op vrijetijdsbesteding. En ze leert hem ook om zich zelfstandig te verplaatsen: de bus nemen, de trein nemen, het hele plaatje... Dat is niet gemakkelijk voor hem, maar het moet gaandeweg groeien.

Ik had voor Hylke tot en met nieuwjaar iemand ingezet voor vervoer naar school. Hij gaat naar het buitengewoon onderwijs, en daar zit je met gigantisch lange busritten. We hebben toen beslist dat iemand hem van school ging halen en hem naar huis bracht.

Nu leren we hem in stapjes aan om zelf de lijnbus te nemen. Heel basic hoor: de bus vertrekt aan de school en stopt hier achter de hoek.

Eigenlijk is het spijtig dat dat nu pas komt. Okee, er zijn al véél uren naar die bustraining gegaan. Maar als je dan ziet dat hij het nu effectief ook kan... Spijtig dat dat niet zoveel jaar eerder is aangeleerd.

Sarah: In dit gezin kan je zien dat een PAB heel specifiek per nood kan worden ingezet: wat is er hier nodig, wie zou dat kunnen opvangen?

Annemie: Je moet je PAB's inventief inzetten, vind ik. Voor Hylke willen we een traject Begeleid Werken opstarten. Het VAPH berekent dat op 3000 euro. Daarvoor zou mijn zoon dan 51 minuten ondersteuning per week krijgen.

Maar Hylke heeft in het begin echt volledige dagen ondersteuning nodig, om dan af te bouwen en misschien ooit eens naar 51 minuten per week te komen. Wat de overheid becijfert, is voor mijn kind daarom nog niet realistisch.

Nu, met die PAB kan ik creatief aan de slag, hé? Ik moet iemand vinden, dat wel, maar we kunnen zijn pakket wel op maat samenstellen: veel ondersteuning in het begin, om dan hopelijk af te bouwen.

HET MOEILIKSTE? MENSEN VINDEN.

Annemie: Een PAB aanvragen is niet moeilijk, vind ik. Je moet wel het geluk hebben om er één te krijgen. Maar dan begint de zoektocht. Zodra je een aantal instanties hebt gevonden, zoals Openluchttopvoeding, dan weet je wel wat hun aanbod is, en daarbinnen krijg je wel begeleiding. Maar daarbuiten is het moeilijk om je weg te vinden.

Sarah: Dat is het fijne van een grote organisatie als Openluchttopvoeding, vind ik: jullie zijn door Openluchttopvoeding ook bij mij terecht gekomen. Begin anders maar eens te zoeken.

Annemie: Dat is dan in het ijlle, of je moet toevallig ergens goede contacten hebben. Nu kon Openluchttopvoeding meedenken: 'kennen wij iemand die dit voor jou kan doen?'

Maar daarnaast blijft het moeilijk om mensen te vinden, hoor. Zo heb ik nog altijd mijn vraag lopen bij interimbureau's om 1 keer per maand iemand te hebben die hier van 17u tot 22u op de kinderen komt letten en eten maakt, zodat ik naar een vergadering in Brussel kan gaan. Wel, ik vind niemand.

MEER LEVENSKWALITEIT

Annemie: Werken met PAB's heeft de levenskwaliteit van ons gezin verbeterd. Op veel vlakken.

Ik ben heel basis begonnen met huishoudhulp in te schakelen, zodat ik meer tijd had om écht met de kinderen bezig te zijn.

Sarahs hulp is dan weer van een andere orde. Ze komt meedenken, zo noem ik dat. Zo moet ik niet alles alleen doen en kan ik gebruik maken van haar expertise. Samen zoeken we wat hier nodig is, wat we daarvoor moeten doen om ons doel te bereiken. Zij weet uit haar ervaring wel heel wat dingen die voor mij niet evident zijn. En dat kan om grote dingen gaan, maar evengoed om erg kleine praktische zaken.

Daarnet waren we aan het nadenken om met een soort van dictafoontje te werken voor Gerben. In de klas vertellen de kinderen op maandagochtend over hun weekend.

Alleen Gerben vertelt niets, dat lukt hem niet zomaar in de groep. Wel, Sarah stelde voor om hem op zondagavond hier thuis al iets te laten inspreken op een dictafoon, en dat dan af te spelen op school. Simpel, maar alleen was ik er misschien niet opgekomen...

'DIE ASSISTENT IS VAN MIJ'

Annemie: Het was wel wennen in het begin. Met die PAB's kwamen er ineens ook heel wat nieuwe mensen over de vloer. Maar de kinderen hebben het aanvaard. Die mensen krijgen ook een plaats in ons gezin.

Zo is er een assistent, een jonge kerel, die op handen wordt gedragen. Hij is hier begonnen voor Gerben, maar is daarna ingeschakeld voor Hylke. Hij ligt in de bovenste schuif. Er wordt zelfs ruzie gemaakt over 'van wie hij is'.

Er is wel nog veel onduidelijk op vlak van wetgeving, vind ik. Dat ondervind je gaandeweg.

Zo is mijn zus voogd ad hoc voor Gerbens PAB, sinds zijn papa hier niet meer woont. Zij is budgethouder, en dat blijkt voor heel veel administratieve problemen te zorgen. Zo kan ik geen huishoudhulp inschakelen met dienstenchèques. Want die mogen enkel worden ingezet op het adres van de aanvrager. Mijn zus dus.

Mochten al die instanties en de overheid beter op mekaar zijn afgestemd, dan zou dat toch veel eenvoudiger worden.

Maar goed, met wat creativiteit komen we er intussen wel. Ik heb echt geen spijt van mijn beslissing om over te schakelen op PAB's. Maar ik denk dat ik toch nog een jaar of 2 zal nodig hebben voor alles goed loopt en goed geboetseerd is.

Hylke gaat binnenkort ook van school af. Dat is sowieso een grote stap in iedereen's leven, dus ook in dat van hem en van ons gezin.

Er zal hoe dan ook nog veel veranderen hier, dat kan niet anders. Hoe dat gaat evolueren, weet ik niet. Maar die PAB's geven ons heel wat mogelijkheden, dat is wel zeker.

Nisse:
goed in zijn vel op de buitengewone basisschool

Nisse is 9, maar ziet er die dag op de basisschool Remi Quadens een stuk ouder uit: grijs haar, een zwart pak, wandelstok in de hand... 't Is carnaval op school, en de kinderen en leraars hebben zich verkleed als oma's en opa's. Nisse geniet.

'Hij gaat graag naar school', vertellen zijn ouders Els en Luc. 'Dat was vroeger wel anders. Ons kind is gelukkig nu. Wij hebben hem zien openbloeien, en ook het leren gaat goed. Op deze school kan en mag Nisse zichzelf zijn.'

Els: Onze zoon Nisse zit nu 2 jaar op de buitengewone basisschool Remi Quadens. Hij zit in de klas van meester Peter, in de middenbouw. Nisse kwam van een andere buitengewone basisschool. Maar het viel er tegen voor hem, en dus ook voor ons.

Luc: Op Remi Quadens is Nisse een tevreden kind. We hebben hem zien opfleuren. Vroeger moesten we hem naar school sleuren, nu gaat hij graag. Hij had vroeger faalangst, hier is hij stressvrij. 't Is een heel ander kind geworden.

Els: En ook qua leerstof evolueert hij goed. Ook dat vinden we fijn. Het is niet omdat je kind in het buitengewoon onderwijs zit dat het niets moet bijleren. Nisse is momenteel volop met zijn maaltafels bezig, en dat gaat erg snel vooruit.

Nisse heeft ook nog een oudere broer en een tweelingzus, zij zitten in het gewoon onderwijs. 't Is niet zo dat wij de kinderen onderling vergelijken, maar we zien hem toch stilaan wat bijbenen. Hij is later dan zijn zus aan de maaltafels begonnen, maar in 3 maanden tijd heeft hij ze allemaal aangeleerd. En hij k nt ze ook echt. Bij zijn zus in de klas ging daar meer tijd over.

Het verschil is: bij zijn zus zitten ze met de chronometer ernaast: hoeveel oefeningen maken ze in één minuut? Bij Nisse is die druk er niet. En da's net wat hij nodig heeft. Haal een chronometer boven, en het wordt niets. Maar is hij daarom dom? Neen, hij k n wel degelijk ook maaltafels studeren. Door die andere aanpak krijgt hij de kans om te tonen wat erin zit. De kinderen worden op die school niet dom gehouden.

Luc: De leermethodes die ze op Remi Quadens gebruiken, werken voor Nisse echt goed. Hij rolt er precies vanzelf door nu. We vermoeden dat dat toch met de manier van lesgeven of aanleren te maken heeft. Misschien zouden andere, 'gewone' scholen er nog iets van kunnen opsteken: eens bij de burens gaan kijken hoe zij het doen.

HET VERSCHIL MET 'GEWOON' ONDERWIJS

Juf Els, kleuterjuf Remi Quadens: Wij werken op dezelfde zaken als in het gewoon onderwijs, maar op onze eigen manier en op het niveau van onze kinderen. Soms werk ik individueel, soms in groep.

Dat werken in kleine groepjes, dat is heel eigen aan onze school, en dat vind ik eigenlijk ook het fijnste. Leuker, vind ik, dan voor een klas van 30 kinderen te staan. Ik heb meer contact met mijn leerlingen, kan er intensiever mee werken, en dat hebben ze net nodig.

Juf Claudia, middenbouw Remi Quadens: 't Is een uitdaging om er elke dag te staan en met de kinderen tijdens het schooljaar iets te bereiken: qua gedrag, maar ook dat ze iets hebben bijgeleerd.

Ik heb 8   9 kinderen in de klas. Kleine klasjes, maar je kan dit niet vergelijken met een gewone school. Je hebt andere verwachtingen van de kinderen: in een type 3-klas zeker qua gedrag.

Van kinderen in het gewoon onderwijs kan je verwachten dat ze elke dag een goede dag zullen hebben en dat ze meewerken en zo. Hier is het meer kijken naar wat een kind kan bereiken en hoe dat zal lopen.

Als een kind hier geen goede dag heeft, dan is het soms erg moeilijk om nog leerstof op te nemen. Dan is het al goed als het zich in de klas kan gedragen. Prioriteit is dat een kind dan tot rust kan komen.

Ik kan met zo'n kleine klas gelukkig veel individuele aandacht geven. Sommigen vragen ook veel individuele aandacht. Overgangen zijn voor mijn leerlingen de moeilijkste momenten: van de speeltijd terug naar de klas, van school naar vakantie, ... Alles wat anders is. Op een maandagochtend voel je dat er bij sommige kinderen dingen spelen die in het weekend gebeurd zijn.

Juf Els, kleuterjuf: Hier zijn ook veel minder prikkels dan in een 'gewone' klas. Ik heb niet zo heel veel in mijn klas hangen. Want daar worden onze kinderen erg snel door afgeleid. Ze zitten hier ook met hun bank in 'hokjes' tegen de muur. Voor sommige mensen is het schrikken als ze zo'n klas voor het eerst zien. Maar veel van onze kinderen hebben dit echt nodig. Je moet je kinderen kennen en weten wie wat nodig heeft, en wat niet.

Maar de meeste kinderen vinden die afgescheiden bureau's fijn, 't is een rustig plekje. En is er toch te veel lawaai, dan hebben ze allemaal hun eigen koptelefoon. Die koptelefoons gebruiken we in de lagere school, maar ook in de kleuterklas.

Ze spelen hier in mijn klas ook niet met te veel kinderen samen. In het gewoon onderwijs spelen kleuters vaak met 4 of 5 samen in de klas. Hier spelen ze meestal alleen. Af en toe spelen ze eens per 2, maar dan gaat het er vaak al heel luid aan toe. Dat zijn dingen waar we aan werken.

'HET WORDT BUITENGEWOON ONDERWIJS'

Els: Nisse is mee gestart met zijn zus in de 'gewone' kleuterklas. Maar we ondervonden al snel dat hij een achterstand had. Plus: zijn tweelingzusje nam veel taken van hem over. Kon hij zijn mandarijntje niet pellen? Dan deed zij dat wel voor hem.

Zijn tweede kleuterklasje heeft Nisse overgedaan. Toen zijn we ook begonnen met therapie. In de 3de kleuterklas zeiden ze dan dat het niet zou lukken in het lager. Nu, dat zeiden ze van zijn tweelingzus ook, en zij doet het erg goed in het lager.

Wij hebben Nisse nog in het gewoon lager onderwijs laten starten. Maar na 2 weken in het eerste leerjaar hadden wij al door dat het niet goed kwam. Ja, dan moet je het onder ogen zien. Toen hebben we hem naar een buitengewone school gestuurd.

Geen gemakkelijke beslissing, moet ik toegeven. De hoop is er altijd wel, hé. Toen we hem naar het lager stuurden, dachten we: misschien gaat het wel lukken. Maar het lukte niet. Ik had het er toen toch echt moeilijk mee.

Luc: Je zag ook wat het met dat kind deed om naar een andere school te moeten. Hij zat samen met zijn broer en zus op school, en plots moet je hem daar tussenuit halen. Niet makkelijk. Pas op: we aanvaardden de toestand van ons kind, dat zeker. Maar als je zag wat dat van school veranderen met dat kind deed... Hij worstelde ook met vragen. Waarom kon hij niet naar de gewone school blijven gaan? Als ouder ben je daar echt niet goed van. Hij heeft toch wel afgezien van niet meer samen te zijn met zijn oudere broer en zijn zus.

Juf Els, kleuterjuf Bubao: Voor sommige ouders is het moeilijk om hun kind op een buitengewone school te doen. Ik had net nog een gesprek met een ouder die het er aanvankelijk heel moeilijk mee had. Met het feit op zich al dat haar kleuter naar het Bubao moest, en dan komt ze in de klas, ziet ze de 'hokjes'. Ja, dat moet niet leuk aanvoelen. Zeker voor haar niet, haar kind komt net van een Steinerschool, waar het er helemaal anders aan toegaat: heel open en spontaan, terwijl bij ons alles erg gestructureerd is. Maar nu is ze wel tevreden. Ze is blij dat ze naar deze school zijn gekomen, met haar kind gaat het nu ook veel beter. Hij is rustiger geworden, heeft hier zijn plekje gevonden, en uiteindelijk is dat het belangrijkste.

Els: Wat we bij deze school wel als 'anders' ervaren, is dat we bijvoorbeeld geen lijst meekrijgen met de contactgegevens van andere kinderen uit de klas. Ik snap dat, bij Remi Quadens zijn er ook kinderen die in het MPI wonen, sommigen geplaatst door een jeugdrechter. Zo zijn wij van de zomer 2 keer gaan vragen of er eentje van hen mocht komen spelen, maar dat kon dan niet zomaar, waarschijnlijk omdat het kind geplaatst is door een jeugdrechter.

Het contact met klasgenootjes is minder makkelijk. Hij heeft 1 vriendje en 1 vriendinnetje in de klas waar we ook buiten de school contact mee hebben. En die wonen ook niet in Brasschaat. Helemaal anders toch wel dan in het wijksschooltje waar zijn broer en zus zitten. Iedereen woont daar in de buurt.

MANIER VAN WERKEN

Els: Ze sluiten op school goed aan bij wat Nisse nodig heeft, en ze spelen daarbij kort op de bal. Nisse is motorisch vrij zwak. Vorige week zei hij 'ik ga terug naar juf Elke, om de hoofdletters goed te leren schrijven.' De meester krijgt de indruk dat hij het moeilijk heeft met hoofdletters schrijven, en de week erna wordt daar al aan gewerkt.

En nog belangrijker: Nisse is zelfs blij dat hij naar juf Elke mag. Hij ervaart het niet als een straf, of als iets niet kunnen.

Luc: Ze pakken het respectvol aan met de kinderen. Nisse wordt er niet constant geconfronteerd met wat hij niet kan, met waar hij anders in is. Ja, Nisse heeft extra zorg en therapie nodig. Maar hij moet zich daar niet minder om voelen. Toen we vroeger eens terugkwamen van therapie vroeg hij plots: 'ben ik gehandicapt?' Hij had toen het gevoel dat er iets mis was met hem. En dat is niet zo.

Op Remi Quadens is onze Nisse is geëvolueerd tot een flink kind. Wij en hij zijn heel tevreden over wat hij allemaal kan. Hij komt altijd van alles tonen: 'zie eens wat ik gedaan heb', 'zie eens hoe mooi ik kan schrijven'. Ik had eigenlijk nooit gedacht dat hij zo snel zou evolueren. Ze gaan op een positieve manier met de kinderen aan de slag. En dat is wat wij willen.

Nisse geniet ook enorm van de hippotherapie op de school. Een beetje tot onze verwondering, want hij is panisch bang voor heel wat dieren. Voor een hond loopt hij weg, maar de paarden op de school, dat vindt hij geweldig. Super dat zo iets wordt aangeboden.

Els: Een kind mag er ook een kind zijn. Ze mogen zelf dingen aanbrengen in de klas, er wordt ingepikt op de noden van het kind, en op hun interesses. Een heel fijne ervaring, vinden wij.

Ik vind dat ik ook makkelijk dingen kan aankaarten op de school. Als er iets is, dan schrijf ik het in de agenda, en ik krijg van de leerkrachten altijd meteen reactie. Dat geeft vertrouwen.

Juf Els: Contact met ouders vinden wij heel belangrijk, maar 't is niet met alle ouders even vanzelfsprekend. Basiscontact is er via de agenda, en als er iets is, dan bel ik hen op. En dan is er nog het oudercontact, als de ouders komen toch.

Juf Claudia: Het zijn inderdaad niet allemaal zo'n betrokken ouders als de ouders van Nisse. Wij zien niet iedereen op oudercontacten. Jammer, als je ouders ontmoet, dan sta je nog sterker om een kind goed onderwijs aan te bieden.

Luc: Vroeger had de school een minder goede naam, hé. Wij zijn zelf van Brasschaat, en bij de mensen leeft dat toch nog, die verhalen van Vrij en Vrolijk indertijd. Ik denk dat de school zwaar heeft moeten opboksen tegen die vooroordelen. En misschien nog altijd... Het was ook onze eerste reactie: 'daar gaat hij niet naar school'. Tot we merkten dat hij ongelukkig was op zijn vorige school, en we goede dingen van Remi Quadens hoorden. Toen dachten we: 'we moeten het een kans geven'. Het onthaal was erg warm, het contact zat meteen goed.

GEEN STEMPEL

Els: Een andere misvatting is ook dat een kind in het buitengewoon lager onderwijs automatisch naar het buitengewoon secundair onderwijs gaat. Dat is niet zo. Wij kennen een meisje dat van het Bubao naar het beroepsonderwijs gaat. Dat kan. En ergens hopen wij dat voor Nisse ook zo'n traject mogelijk zal zijn.

Luc: Hier maken ze niet zo'n groot onderscheid tussen type 1 en type 8. Bij meester Peter zitten type 1 en type 8 voor een stuk bij elkaar. Dat vind ik zo knap aan de school: ze wikken en wegen, ze differentiëren hard. En daardoor krijgt onze zoon kansen. Hij kan misschien nog naar het beroepsonderwijs hierna. Niet dat dat moet, het zal afhangen van hoe hij evolueert. Maar hij krijgt de kans om te evolueren, in plaats van een stempel die zonder pardon zijn verdere schoolloopbaan bepaalt.

Nisse heeft echt wel capaciteiten, laat hem die dan ook gebruiken. En dat doen ze. Hij krijgt hier kansen. Aan hem om ze te benutten. Ze staan heel positief en open naar de kinderen toe, en dat vinden wij mee een deel van de opvoeding die kinderen krijgen. Ze geven die houding door. Ze steken er echt energie in, zodat kinderen zich goed kunnen voelen.

Quinten:
vasthouden, ook als het moeilijk gaat

Quinten en Inge *

Het is een moeilijk moment als ik bij de familie aanbel. Vannacht is een ruzie met zoon Quinten van 17 hevig geëscaleerd, de politie is tussenbeide moeten komen.

Quinten is vanmorgen – tegen alle verwachtingen in – naar school vertrokken. Voor mama Inge breekt weer een moeilijke dag aan. Toch staat ze erop om het interview te laten plaatsvinden. ‘Momenteel zijn er niet veel gemakkelijke momenten.’

Inge: Quinten heeft ASS, met een normale begaafdheid. Zijn stoornis is erg complex. Al van toen hij 10 was, vermoedden wij dat er iets aan de hand was. Maar de kinderpsycholoog, en later ook een psychiater, hielden het allebei op ‘heel gevoelig’. Wij namen dat aan.

Toen Quinten nog maar 6 weken in het middelbaar zat, is hij gecrasht. Het was niet meer houdbaar: opstandigheid, agressie, woede. De huisarts verwees ons door naar een psychiater. Dat was een fiasco. Quinten was zo gespannen, zo angstig. Hij raakte helemaal over zijn toeren, is de kliniek uitgevlucht. Wij kregen toen medicatie mee, maar verder niets.

Thuis ging het van kwaad naar erger. Als het onhoudbaar werd, reden we rechtstreeks naar de spoedafdeling van het ziekenhuis. Met begeleiding van familie, want wij konden Quinten niet alleen in de auto krijgen. Maar na een gesprek met de kinderpsychiater van wacht werden we telkens weer naar huis gestuurd.

DE ZOEKTOCHT NAAR EEN DIAGNOSE

Toen het wéér eens escaleerde, heeft de huisarts Quinten medicatie toegediend om rustig te worden. Maar ook dat hielp niet. De dokter heeft Quinten die avond laten opnemen onder het mom van een overdosis. ‘We nemen hem op tot morgenvroeg’, zeiden ze in het ziekenhuis, ‘en dan mag hij terug naar huis’.

Toen is mijn broer – die mee was – behoorlijk boos geworden. Wij konden zelf niet meer reageren, wij waren gewoon compleet kapot. ‘Nee’, zei mijn broer, ‘dit is de zoveelste keer dat dit gezin hier staat om hulp, en nu worden zij wéér naar huis gestuurd. Dit kan niet meer. Wiens verantwoordelijkheid is het als er thuis iets gebeurd?’

Toen hebben ze beslist om Quinten in het ziekenhuis te houden tot er plaats kwam in de crisisunit. Na 2 weken crisisunit kwam de diagnose: dyspraxie en autisme.

De contextbegeleider van Quinten: Quintens problematiek is erg complex. Hij ziet er heel normaal uit, doet ook erg normaal. Hij is een van de weinige jongeren die oog heeft voor zijn begeleider als ‘mens’.

Is er bijvoorbeeld iemand getrouwd, verhuisd of bevallen? Dan wenst hij die proficiat. Dat doen veel van onze jongeren niet.

Een sociale, betrokken babbel is met Quinten perfect mogelijk. Je merkt niet zomaar dat hij beperkingen heeft. Tot je hem confronteert met zijn moeilijkheden, dan wel.

Het is een moeilijkere beperking dan bij veel andere jongeren die wij begeleiden, omdat het zo onzichtbaar is. Voor de ouders heeft het dat zeker ook moeilijker gemaakt. Die mensen hebben al zo vaak gehoord: ‘maar wat is er dan toch met jullie zoon? Wij zien het niet...’

DE ZOEKTOCHT NAAR GEPASTE HULP

Inge: En dan kom je thuis met je diagnose, je etiketje. We konden starten met ambulante therapie, maar dat was veel te weinig.

Twee maand later was er plaats voor onze zoon in het Spoor in Antwerpen. 2009 was dat. Hij is er een half jaar gebleven, langer kon niet, want zijn bed was aan een ander toegewezen.

Hij is dan thuisgekomen, maar na 2 weken moest hij opnieuw worden opgenomen. Terug naar de crisisunit. Vreselijk.

Na een paar weken crisisunit is hij weer voor een half jaar naar het Spoor gegaan.

Toen hij terug thuiskwam, bleef het moeilijk. Niet naar school willen gaan, agressie. In die periode zijn we bij ITA terechtgekomen. Dan kwamen er 2 begeleiders per week langs: 1 voor ons, 1 voor Quinten. Maar hij liet dat niet toe. Begeleiding voor hem hier thuis: neen.

2 jaar geleden is hij dan nog eens gecrasht. ITA heeft ons toen voorgesteld (ze hebben ons echt wel gesteund) dat wij zelf naar het centrum voor kindermishandeling zouden gaan, in ons geval dan voor oudermishandeling.

We hebben daar een aantal gesprekken gehad, maar het bleef moeilijk lopen. Er is toen voorgesteld om er de jeugdbrigade van de politie eens bij te roepen: misschien konden zij met hem wel praten en maakte hij via hen wel een klik. Maar dat heeft ook niet mogen zijn.

WAT DOET UW KIND HIER EIGENLIJK?

Inge: Toen kwam het voorstel om naar de jeugdrechtsbank te trekken. De politie kwam hem halen, maar ze vonden geen opvang. Uiteindelijk is hij 's avonds ergens in Antwerpen terechtgekomen: voor één nacht konden ze hem opvangen. De politie is hem daar de dag erna opnieuw komen halen en heeft weer geprobeerd om opvang te zoeken.

Tevergeefs, ze hebben tot 's avonds met hem rondgereden, ondermeer langs ziekenhuizen. Uiteindelijk belde een agent ons: 'hij is nu kalm, we gaan met hem een frietje eten, en hij blijft vannacht bij ons.' De dag erna is hij weer naar de jeugdrechter gegaan en die zat ook met zijn handen in zijn haar. Naar huis? Ik dacht het niet...

Quinten stelde de grootouders voor, maar dat is onmogelijk, mijn ouders kunnen dit op hun leeftijd niet meer aan. De jeugdrechter heeft toen een erg moeilijke beslissing moeten nemen, en heeft Quinten naar Mol gestuurd. Daar zat hij niet op zijn plaats, maar het was het enige waar hij terecht kon. Moeilijk.

Van daaruit is hij dan naar het MPI bij jullie gegaan, in de Honk. Dat is nu 2 jaar geleden. Die periode verliep met ups en downs. Quinten is iemand die zijn emmertje altijd thuis komt leegkappen. Als hij het lastig had, dan kwam hij hier. Hij passeerde hier met de bus om naar school te gaan. In het MPI zagen ze niet de Quinten die wij zagen. En dat is altijd en overal zo geweest. In Mol zei de begeleider: 'wat doet uw kind hier eigenlijk? Wij hebben er hier geen probleem mee: hij is behulpzaam, beleefd, ...' Ja, dat is zo. Maar hier, tussen deze 4 muren, lukt het niet.

Individuele - en contextbegeleider: Toen Quinten in het MPI verbleef, hadden wij er een heel gemakkelijke jongen aan. Zo uitgesproken als met hem hebben wij dit eigenlijk nog nooit meegemaakt. Dat is echt het moeilijke aan dit gezin. Zeker in de goede periodes kon je je afvragen 'maar wat is hier nu eigenlijk het probleem met die jongen?'

In het MPI maakten wij geen problemen met hem mee. Soms zagen wij wel, als zijn ouders hem kwamen brengen bijvoorbeeld, dat het moeilijk ging om hem in de leefgroep binnen te brengen.

Maar echte conflictsituaties hebben wij tijdens zijn residentiële begeleiding niet gezien. Dat zagen wij pas toen we hem ambulantly gingen begeleiden. Toen pas kregen we er een zicht op.

Dan moet je je beeld wat bijstellen. Ik wist als CB van de ouders hoe erg de conflicten waren, maar de eerste keer dat ik zelf bij een conflict aanwezig was, vond ik het wel aangrijpend. Omdat je het dan voor een stuk mee voelt, en daardoor nog beter beseft wat voor impact het heeft op het gezin.

Dan zie je de situatie toch in een ander licht. We wisten wel hoe het thuis was, omdat zowel de mama als de papa van Quinten het erg goed kunnen beschrijven. Ze hebben zelf ook al heel veel geprobeerd. Je kan als IB of CB wel een soort van film maken 'wat speelt er zich hier af?', maar het meemaken is nog wel helemaal anders.

Inge: Quinten heeft veel opgestoken van zijn tijd in het MPI, dat wel. Hij is er beter van geworden, maar die agressie is niet weg. Ik denk ook dat dat komt omdat hij zijn beperking, dat autisme, zelf niet kan aanvaarden. Hij laat ook weinig toe van begeleiding. En als hij met begeleiding praat, dan denk ik dat het bij hem niet altijd binnenkomt. Of dat hij het verdringt.

De individuele begeleider van Quinten: Quinten vindt begeleiding inderdaad niet nodig. Dat is moeilijk werken, natuurlijk. Een groot voordeel voor ons is dat wij hem al 2 jaar in het MPI hebben begeleid. Ik kende hem al als een jongen die geen problemen stelde in de leefgroep. Daardoor had ik met hem al een goed contact, een goede band voor ik hem thuis verder begeleidde. Dat is zeker een groot voordeel.

IK BEN HIER EN IK BLIJF HIER

De individuele begeleider van Quinten: De ITA-begeleiding liet hij voor zichzelf in het verleden niet toe. Mij kende hij al, hij weigerde mijn komst niet categoriek, maar toch. Ik heb al een aantal keer meegemaakt dat ik

er kom en dat hij weigert om een gesprek te voeren. Ik ben toch altijd blijven teruggaan, ik stel me tegenover hem vasthoudend op.

Ik ben ook een paar keer gewoon blijven zitten: 'Quinten, ik ben hier nu. Ik wil wel even wachten, maar ik verwacht straks met jou wel een gesprek.' Die switch meteen maken, dat is moeilijk voor hem. Maar na 10 minuten, een kwartier, komt hij uiteindelijk toch bij mij zitten en kunnen we beginnen te praten.

Vasthoudend zijn, het werkt wel bij hem. En dat lukt toch beter als je een jongere al een paar jaar kent, dan bij een nieuwe hulpverlener.

Ik zeg hem ook letterlijk: 'ik kom hier voor jou, of het nu goed gaat, of slecht gaat. Ik ben hier en ik blijf hier, tot jij bij mij komt zitten.' Ik ben aanwezig, tot hij erop inpijkt.

Inge: Wij krijgen zelf ook begeleiding, en ik heb er wel veel aan. Hoewel ik soms ook denk: 'die mensen weten het zelf ook niet meer'. Mijn man en ik hebben er onderling ook discussies over. Mijn man heeft het trouwens ook moeilijk om dat autisme te aanvaarden. Hij kan Quinten moeilijk vanuit dat perspectief zien. Daar spreken we ook over met de thuisbegeleiding.

Quinten en het gezin worden nu ambulantly begeleid via de Honk, waar hij 2 keer residentieel verbleef. Dat die ambulante begeleiding gebeurt door de mensen uit die residentiële setting, is nog niet lang mogelijk. Maakt dat voor het gezin een verschil?

Inge: Absoluut, telkens weer van nul moeten beginnen, doet er geen goed aan. Zeker niet voor de jongere zelf. Als je nagaat hoeveel begeleiders Quinten in al die jaren al heeft gehad... 't Is een goede zaak dat het dezelfde begeleiding is als tijdens die 2 jaar in de Honk. Zij kennen ons verhaal. Vooral voor Quinten is het een meerwaarde om niet terug aan iemand nieuw te moeten wennen.

Of de begeleiding op zich een meerwaarde is, weet ik niet. Want daar stellen zijn thuisbegeleider en ikzelf ons ook vragen bij. Quinten duwt problemen weg, doet zich beter voor dan hij zich voelt. Hij zegt niet alles, enkel wat hij wil zeggen. Hoe kan je daar dan grondig mee aan de slag gaan?

Hij is slim op dat vlak. Dat is eigenlijk bijna jammer: was hij minder clever, dan zou hij die opsplitsing minder kunnen maken.

Inge: Quinten is zelf heel hard voor mensen met een beperking. Hij vindt dat losers. En tegelijkertijd moet hij vaststellen dat hij zelf een beperking heeft. Dat wil hij niet, hij duwt het weg.

Hij kan het niet aanvaarden, zegt hij. En ik denk dat het moeilijk blijft, zolang hij dat geen plaatsje kan geven. Hij heeft nu al zoveel begeleiding gehad en eigenlijk staan we nog geen stap verder.

De individuele begeleider van Quinten:

Ik probeer zoveel mogelijk aan te sluiten bij de vragen die Quinten zelf heeft. Als hij vragen heeft, dan kan ik daarmee aan de slag. Inpakken op zijn noden. Zo hopen we voor hem toch meerwaarde uit die begeleiding te creëren.

Een voorbeeld: Quinten wordt dit jaar 18, en zit met heel wat vragen daarrond: wat betekent dat op school? Dat bekijken we dan met de GON-leerkracht. Ook rond rechten en plichten voor meerderjarigen proberen we aan de slag te gaan. Als het voor hem meerwaarde heeft, dan blijft er voor mij een deurtje open.

Ik probeer hem ook inspraak te geven in de dingen die hij mee kan bepalen: wanneer en waar spreken we af, ik laat hem zelf wat het tempo van het gesprek bepalen. Het werkt wel als ik dingen van hem kan laten komen. Dat geeft hem ook de tijd en de kans om over te brug te komen.

18 JAAR: ZELF BESLISSEN OVER HULP

Inge: Quinten wordt dit jaar dus 18, en dat baart ons ook heel wat zorgen. Als hij meerderjarig is, kiest hij zelf of hij begeleiding wil of niet. Zelf ziet hij zijn autisme niet. Als hij zegt 'ik heb geen hulp nodig', dan stopt het. Terwijl het nu eigenlijk een beetje opgedragen is door ons.

We hebben kamertraining overwogen, maar bij kamertraining zal hij hier ook elke dag thuis staan. Om zoiets te kunnen doen, zou hij veel meer begeleiding nodig hebben. Hij heeft eigenlijk constant iemand naast zich nodig. Thuis probeer ik dat te doen. Dat is echt nodig.

De contextbegeleider van Quinten: Hij zat een tijd vastgepind op die 18 jaar: dan is hij meerderjarig, en moet hij zelf voor hulpverlening kiezen. Niet dus, liet hij lange tijd uitschijnen. Maar nu die termijn dichterbij komt, verschuift hij die grens voor zichzelf: 'er mag begeleiding komen tot ik 19 ben, of zolang ik naar school ga'. Hij is dat aan het rekken.

Waarom? Goh, Quinten is een intelligente jongen met wel wat zelf-inzicht in zijn problemen hier thuis. En hij weet ook erg goed

hoe belangrijk het voor zijn ouders is dat hij die begeleiding verderzet. Dat speelt ook wel. Hij weet dat zijn ouders het langer gaan volhouden als er begeleiding blijft. Dan toont hij dat hij aan de problemen wil werken.

De individuele begeleider van Quinten:

Ik heb het gevoel dat begeleiding langer toelaten voor hem ook een stukje het 'goedmaken' is met zijn ouders.

Die 18 jaar, dat bezorgt hem stress, en daar werken we aan: we zoeken antwoorden op zijn vragen, zodat de onrust vermindert.

Maar die 18 jaar verandert zijn toekomstvisie niet meteen. Hij heeft voor zichzelf al uitgemaakt: hij blijft thuiswonen. Punt. Er is voor hem geen andere optie mogelijk. We hebben indertijd geprobeerd om naar zelfstandig wonen zoals studiowerking toe te werken, maar dat pakt niet.

Inge: Wij hebben ook nog een andere zoon, hij is 15. Voor hem wordt het stilaan ondraaglijk. Hij wordt op het gedrag van Quinten aangesproken: op het voetbal, op school. Hij staat daartussen. Aan de ene kant wil hij zijn broer beschermen, aan de andere kant is hij het ook beu, is hij ook boos.

We worden zo vaak van het ene gevoel in het andere geslingerd: verdriet, boosheid, angst, hoop. Ja, hoop, toch nog wel. Eind vorig jaar had ik weer wat hoop.

Het ging beter, maar vanaf januari zat hij weer in die negatieve spiraal: hij wil niet meer naar school, aanvaardt zijn autisme niet, op relationeel vlak zit het ook niet goed: hoe hij met meisjes omgaat... Hij is daar erg dwangmatig in, stalkt ook.

Hij is al heel wat jongeren rondom hem verloren, omdat ze hem hebben laten vallen. Ook in vriendschappen moet hij gestuurd, begeleid worden. Maar hij laat dat niet toe.

HOE KAN IK NU ZO ZIJN?

Inge: Daar sta je dan, met al die mensen rondom hem. Allemaal mensen die met hulpverlening bezig zijn, maar niemand die de doorbraak kan realiseren. Ik heb er al zo vaak met hem over gepraat. Hij zegt dat hij het niet kan aanvaarden. Hij voelt zich gefrustreerd, machteloos. Wij ook.

Zoals gisteren... Als het erg moeilijk is, dan zegt hij wel eens: 'wat ben ik toch een probleem, hoe kan ik nu zo zijn'. Hij zit daar zelf ook mee in de knoop. Er mogen hier nog zoveel mensen komen begeleiden. Als hij het niet toelaat...

En wij mogen niet klagen over begeleiding. We worden echt goed gesteund door de begeleiders. Die hebben ons gezin de afgelopen jaren ook goed leren kennen. Ook in ITA destijds, we hadden een heel goede begeleiding waar we veel steun aan hadden. Quinten zelf liet het niet toe, maar voor ons maakte het wel een verschil. Voor ons is en blijft het nodig.

Het is gek, ondanks alle ellende die wij al hebben gehad: mocht er een kantelmoment komen, dan zou ik die voorbij jaren echt wel kunnen afsluiten. Dat gevoel had ik eind vorig jaar ook, toen het hier goed ging.

Ik dacht 'als nu het ergste achter de rug is, dan kunnen we voort. Dan hebben we het meegemaakt, jammer, maar we zijn er sterker van geworden'.

Maar het blijft duren. Ergens moet het ophouden. Echt. En de jongen kan er zelf niets aan doen. Dat is nog het ergste. Hij heeft dit zelf ook niet doelbewust gekozen. Het is dat autisme, een gedragsprobleem dat vanuit dat anders-denken, anders-waarnemen komt. De frustratie die eruit komt, in de omgeving waar hij zich het veiligst voelt.

Soms denk ik: 'hij is voor het ongeluk geboren'. Ik stel me zoveel vragen. Zijn geboorte was al moeilijk. Kan dat een aanwezig probleem vergroot hebben? Ik weet het niet. Ach, het heeft ook geen zin.

Maar toch, je probeert en zoekt. In het verleden, in de toekomst. 'We hopen', dat durf ik niet meer echt uit te spreken. We zien wel. We nemen de dag zoals hij komt. Ik kijk niet te ver in de toekomst.

Ik hoop dat er nog een kantelmoment komt, met ouder worden. Dat Quinten ooit een moment bereikt, voor zichzelf, waarop hij verder kan.

Patrik:
zo zelfstandig mogelijk leven

Patrik

'Patrik, ik ben het!', roept begeleider Erwin aan de deurtelefoon. 'Okee, kom erin', klinkt het gezwind. Achter Erwin loop ik de gang van het flatgebouw in. Patrik heeft er een kleine studio, drie hoog.

Als we binnenkomen, is hij al druk in de weer met de koffie. Zijn woonst is dan misschien niet groot, maar zijn gasten zijn er zeer zeker welkom...

Erwin: Patrik woont al sinds 1990 in onze voorziening. Eerst verbleef hij in het Tehuis voor Werkenden, op de Miksebaan.

Patrik: Ik was daar via de school terechtgekomen, via het Kristus Koning Instituut. Na mijn middelbaar ben ik van daar overgeplaatst naar hier. Ik heb daar een jaar of 15 gewoond. Er waren in dat gebouw 4 leefgroepen, met een gemeenschappelijke refter en keuken. Maar dan was er een brand in onze leefgroep, toen een TV ontplofte. Ik was toen gelukkig niet thuis, maar ik had veel waterschade.

Daarna ben ik verhuisd naar de Toekomst, ook een Tehuis Werkenden, in die oude villa aan de Helena Thijslei.

Erwin: Daar woonde Patrik een tijd, tussen mensen die minder mogelijkheden hadden dan hij. Patrik had wel wat in zich voor meer zelfstandigheid, maar hij durfde de stap naar beschermd wonen niet zomaar zetten. Na veel voorbereiding hebben we dat dan samen ondernomen.

Was het een moeilijke beslissing?

Patrik: Moeilijk en niet moeilijk. Ik had ook het aanbod om via mijn werk, de beschutte werkplaats Werminval, te kunnen wonen. Maar dat aanbod kwam een beetje te vroeg, ik wou nog wat wachten. Vandaar dat ik nog even ben overgestapt naar de Toekomst. En van daar naar hier.

Erwin: Patrik heeft lang getwijfeld, hij was bang voor het onbekende. Maar eens je de stap had gezet, Patrik, dan was het al snel duidelijk dat deze manier van wonen echt wel iets voor jou was, hé?

Patrik: We hebben daar veel over gesproken en vergaderd.

Erwin: We maken elk jaar een individuele dienstverleningsovereenkomst op, waarin ook de woonwensen aan bod komen.

Patrik: Voor mij was het belangrijk dat ik op mijn eigen benen kon staan. Dingen alleen doen. Want in een groep is dat niet zo. Daar doe je meer allemaal hetzelfde, maar dan is er soms ook wat ambras. Als je dingen alleen doet, is dat niet zo. Ze moeten ook niet meer doen voor jou dan dat nodig is, vind ik. Op den duur werkt dat ook op een mens zijn systeem.

Erwin: Als je van jezelf denkt 'ik kan toch meer', dan wil je dat toch ooit proberen... Na 15 jaar in een groep wonen, was het voor Patrik toch tijd voor verandering. Wij hebben dat uitgebreid besproken, met de agogen bekeken wat de mogelijkheden waren. En, belangrijk: wat de gevolgen waren. Patrik moest weten waar hij voor koos: rondkomen met je geld, het huishouden beredderen, enzovoort. Kunnen omgaan met het alleen zijn, ook. Patrik had 15 jaar in een groep gewoond, zou hij dan niet af en toe eenzaam zijn als hij alleen woonde? Maar daar hebben we een oplossing voor gevonden: op zondag gaat Patrik zijn was doen in de Mik, één van onze woonhuizen in Brasschaat.

Patrik: Ik kom daar aan rond de middag, en blijf daar dan ook eten 's avonds. De begeleiding daar, die zijn ook mee begeleider voor mij, als hier iemand wegvalt. Soms ga ik niet naar de Mik. Als ik ergens naartoe moet, naar mijn moeder bijvoorbeeld, dan ga ik niet. Maar dat kies ik dan zelf, ik beslis dan de woensdag ervoor wat ik ga doen. Ik ga wel vaak naar mijn mama, meestal op zaterdag. Of als ze eens een probleem heeft met 't een of 't ander, dan spring ik op de trein en dan sta ik er. Zo lang als ze leeft, help ik haar graag.

Hoe vaak komt er begeleiding langs?

Patrik: 2 keer per week. De dinsdagavond Erwin, en ook de donderdagavond: Erwin als hij dan werkt, of anders een begeleider van de Mik. En de zondag ga ik dan naar de Mik. Soms doe ik ook activiteiten met de mensen van de Mik: eens gaan bowlen of zo. Dat is tof. Ik ken er iedereen, hé.

Kon je er direct van genieten, van dat alleen wonen?

Patrik: O ja, ik ben er hier samen met Nadia direct ingevlogen om alle muren te verven. Dat ging goed, hoor. Ik ken de mensen hier nu intussen ook. En zij kennen mij. We doen af en toe een klapke. Ik heb daar geen last van. Ik heb onlangs nog meegemaakt dat er een mevrouw vast zat hier in de lift. Ik heb toen die firma gebeld om haar te komen helpen. Ja, ik kon haar niet laten sukkelen, hé. Ik kom goed overeen met iedereen in dit gebouw.

Toen je nog in een woongroep leefde, moest je dan ook al dingen zelf doen? Je op tijd klaarmaken om te gaan werken, bijvoorbeeld?

Patrik: Ja, dat moest ik toen ook zelf doen: wekker zetten, boterhammen smeren. Dat moest ik ook zelf doen, dat maakt geen verschil. Maar ik moest toen niet zelf brood kopen. Nu wel. Ik doe dat graag, dingen zelf doen. Mijn was ook: geraak ik niet in de Mik, dan ga ik naar een wassalon. Ik kan dat.

Hoe regel jij het huishouden, Patrik?

Patrik: In de week ga ik eten halen bij de traiteur op de Bredabaan, voor 4 avonden. Op vrijdag maak ik zelf iets: frietjes of kroketjes. Op zondag eet ik in de Mik, en op zaterdag dikwijls bij mijn moeder.

De vrijdag na mijn werk doe ik mijn boodschappen. Er is een Aldi net bij mijn werk, dat is gemakkelijk. En daar is vlakbij een bushalte, het kan niet gemakkelijker zijn.

Opruimen en poetsen en alles onderhouden, dat doe ik ook zelf.

Je eigen vrije tijd invullen: dat klinkt fijn, maar het is misschien ook niet altijd gemakkelijk?

Patrik: In het begin heb ik mezelf wel wat verveeld, dat was niet altijd gemakkelijk. Je moet gaan zoeken hoe je dat gaat doen. Maar dat hebben wij dan ook besproken.

Erwin: Intussen heeft Patrik een vast patroon opgebouwd: in de week is hij 's avonds thuis. Hij moet vroeg opstaan om te gaan werken, en is pas rond half 6, 6 uur 's avonds weer thuis.

Patrik: Dan wil ik het liefst een beetje relaxen. Ik kijk elke avond naar Blokken, ik zie dat graag en ik doe dan mee.

Erwin: Ik heb al gezegd dat ik hem eens zal inschrijven, hij weet altijd alles.

Op zaterdag gaat hij vaak naar de mama, en op zondag zien we hem meestal in de Mik. En als er activiteiten in de Mik zijn, weet hij dat ook op voorhand.

En van Patriks werk horen wij niet veel. Dat is een goed teken, hé, Patrik. Als hij niet kan gaan werken omdat hij ziek is, dan vragen we dat hij ons wel opbelt. Want dan moeten we zien dat alles in orde is: naar de dokter gaan, naar de apotheker, ...

Hoe moeilijk is het om het juiste evenwicht te vinden tussen hulp aanbieden en een cliënt zelf laten doen wat hij of zij kan?

Erwin: Dat is een beetje trial en error: uitproberen en zien of het werkt, of het niet te veel is, maar ook niet te weinig. Het voordeel met een cliënt als Patrik is dat we mekaar al zo lang kennen. Wij weten wel wat hij zelf kan, en waar hij wat extra ondersteuning in kan gebruiken. We gaan daar samen een weg in. En alles is bespreekbaar, hé, Patrik?

Patrik: Ja. Ik wou onlangs dat ik meer leefgeld kreeg. Ik kreeg 25 euro per week. Maar het leven wordt ook duurder: bakboter, koffie, .. Dus heb ik 5 euro extra gevraagd, en dat is dan aangepast.

Erwin: Dat zijn dingen die we samen bespreken. En dat is niet altijd gewichtig, maar vaak tussen de koetjes en de kalfjes door. Soms kom ik hier en kijk ik even mee naar Blokken. En dan praten we intussen: 'hoe was het op het werk', 'zijn er facturen binnengekomen'? Dat soort dingen. Mocht Patrik nu bijvoorbeeld willen dat de frequentie van begeleiding verandert, dan kunnen we dat ook bespreken.

Patrik: Maar dat is goed voor mij. Ik heb 2 keer in de week altijd goed gevonden. 't Is ook plezant als hij langskomt.

Erwin: Inderdaad, al is 't ook niet altijd gemakkelijk geweest, hé, Patrik. Toen je vader erg ziek was, had je het moeilijk. Daar praatten we toen ook over.

Hij weet dat hij ons op zo'n momenten mag SMS'en of bellen als het niet gaat. Er is ook permanentie voor onze cliënten. Ook op zo'n momenten kunnen ze bij ons terecht. Dat moet niet alleen om praktische dingen gaan. Of toen Wouter, een andere begeleider, van werk veranderde: dat was voor Patrik ook niet gemakkelijk.

Patrik: Ik verstond dat wel, maar het was voor mij ook niet leuk. We kenden mekaar al zo lang, dan heb je een goede band met mekaar hé. Als die dan wegvalt, dan is dat toch spijtig.

GEBRUIKERSRAAD

Patrik: Ik zit ook in de gebruikersraad. We doen 4 vergaderingen per jaar en ik ben secretaresse. Allee, secretaris. Ik moet het verslag uittypen, ik krijg dat eerst geschreven van Ingrid of Nadia. Gelukkig schrijven ze een beetje mooi, maar soms kan ik het toch niet zomaar lezen. Ik moet goed opletten in de vergadering. Ik schrijf ook zoveel mogelijk zelf op. Mensen kunnen in de gebruikersraad vertellen als er iets is. Of zoals ik, ik ben op zoek naar een grotere woonst, dan kan je dat daar zeggen.

Erwin: Cliënten uit woonhuizen of woongroepen die in de gebruikersraad zitten, peilen ook bij hun medebewoners naar hoe alles loopt. Zij zijn eigenlijk spreekbuis voor hen. De gebruikersraad is een mogelijkheid om dingen die leven te bespreken, en daar wordt dan een antwoord op gegeven. Cliënten krijgen ook informatie over bijvoorbeeld veranderingen in de werking van OLO. 't Is een vergadering waarin alle partijen luisteren én spreken.

PATRIK IN AMERIKA

Patrik: 't Is voor mij een beetje een erezaak om zoveel mogelijk zelf te doen. Als ik op reis wil, dan ga ik zelf naar het reisbureau om informatie te vragen. Ik ben zelfs al naar Amerika geweest, naar Los Angeles, 3 jaar geleden. Dat was een droom van mij. Ik ben zelf informatie gaan zoeken. Om dan de reis te gaan boeken in het reisbureau, is er wel een begeleider meegegaan.

Erwin: We hebben Patrik daar vooral begeleid op vlak van financiën, want zo'n reis is natuurlijk niet goedkoop. Maar wat voor een vakantie hij wil doen, dat kiest hij natuurlijk zelf. En Patrik koos toen voor Amerika. Hij is een fan van grote trucks, en hij heeft er daar veel gezien...

Patrik, misschien kan je eens uitleggen wat jij allemaal met je centen doet, hoe jij je huishouden bijvoorbeeld regelt? Want dat is een groot verschil met leven in een woongroep, waar je gewoon elke week zakgeld krijgt, hé.

Erwin: Als er extra aankopen zijn, bijvoorbeeld een muziekinstallatie, dan vraagt Patrik - via OLO - extra geld op van zijn rekening, om dat te kunnen kopen. Zijn loon wordt gestort op een eigen rekening, onder lastgeving van Openluchtopvoeding. Maar het is zijn geld natuurlijk, en wil hij het besteden aan extra's, zoals een reis naar Amerika, dan bespreken we dat. Als het kan, dan gaat dat geld van zijn rekening af.

Patrik: Ja, want met het leefgeld en zakgeld gaat dat niet, hé, dan zou ik alleen maar op reis kunnen gaan naar het park van Brasschaat! (*lacht*)

Erwin: Als er grote uitgaven gepland zijn, dan moeten wij dat wel voorleggen aan Nadia, die onze dienst leidt. We bespreken dat dan met haar, en als het kan, krijgt Patrik het geld van zijn rekening.

Patrik: Pas op, ik ben niet arm, hé. Ik kan goed sparen, hoor. En zo lang als ik hier in deze studio woon, kan ik sparen. Maar ik zou graag toch een beetje groter wonen. Maar dan ga ik meer kwijt zijn. We zijn gaan kijken naar iets groters, amai.

Erwin: Als Patrik die prijzen zou moeten betalen, dan zou er voor die extra's niet veel meer overschieten.

't Is niet gemakkelijk voor onze cliënten om hier in de buurt iets betaalbaars te vinden op de privémarkt. Met een budget van maximum 500 euro kom je echt niet ver. En dan kan je niet veel meer sparen, hé... En als je iets betaalbaars vindt, dan is het toch vaak ook vies en vuil.

Op de privémarkt is er natuurlijk weinig mogelijkheid tot onderhandelen over huurprijzen. Er zijn wel verhuurders die echt openstaan voor onze cliënten, maar die mensen kijken natuurlijk ook naar hun portefeuille. Als je iets kan verhuren voor 700 euro, geef je het niet weg voor 300. Zo simpel is dat. En dit is niet de goedkoopste regio van Vlaanderen.

Daarom, mocht Patrik iets vinden bij de Voorkempen (eigenaar van het gebouw waar Patrik nu woont), dat iets groter is dan wat hij nu heeft, dan kan hij hetzelfde leven blijven leiden, met iets meer wooncomfort. Nog even geduld, hé, Patrik. Maar dat heb jij wel.

Patrik: Intussen doe ik gewoon voort zoals ik bezig ben. Dat is goed zo. Voor mij toch.

Erwin: Voor ons ook, Patrik. Je doet dat goed. En als er iets is, dan weet je dat je kan roepen, hé...

Dit hier is ONZE school!

Hier komen we te staan

Hier maken we datmen samen

Hier lukt niet alleen wat je kunt

Hier houden we van talent

Hier lopen we soms op wolvhjes

Hier komen we respect

Hier horen we vaak een compliment

Hier leven we geloven in onszelf

Hier is iedereen uniek

Hier zet je door en kom je er wel

Hier geven we om elkaar

Hier is vriendschap heel belangrijk

Dit hier is ONZE school!

2014...

2014...

2013 was voor onze organisatie een jaar van verankering, verdieping. Een jaar van relatief weinig nieuwe financiële investeringen, een jaar zonder nieuw opgerichte diensten. Maar allerm minst een jaar van stilstaan. Het was een overgangperiode, zeg maar. Het opmaken van een bilan, tussen de grote bouwwerken van de jaren ervoor en de projecten die vanaf 2014 op stapel staan.

Om te beginnen wordt 2014 een jaar van plannen maken: plannen voor een nieuw schoolgebouw op het domein aan de Miksebaan. Een 3^e gebouw voor onze buitengewone basisschool, om aan het groeiend aantal leerlingen te kunnen voldoen.

We plannen ook de bouw van een nieuw dagcentrum, aan de voorkant van het domein aan de Miksebaan, ter vervanging van het huidige, uitgewoende gebouw.

Nieuwe projecten komen er ook: zo zullen we in 2014 druk bezig zijn met het uitwerken van het concept van een zorgboerderij, op het domein van de Mick dat we hiervoor in erfpacht nemen. Op de zorgboerderij kunnen we cliënten van Openlucht opvoeding en de Vrije Vlinder zinvolle vrijetijdsbesteding aanbieden.

We willen ook een brasserie opstarten waar mensen met een beperking aan de slag kunnen: inclusie in het Brasschaatse straatbeeld.

In Zoersel realiseren we in 2014 samen met andere partners een 'Huis van het Kind'. Een plek die alle erkende diensten voor kinderen en jongeren huisvest, in een door onze voorziening aangekocht pand op de Handelslei. Onze opvoedingswinkel opent het huis eind mei, later volgen ook nog (een deel van) onze diensten ADA, ITA en VESTA. Die verhuis geeft ons de mogelijkheid om regionale centra in de provincie uit te bouwen, van waaruit we onze ambulante dienstverlening kunnen aanbieden.

In Hoogstraten willen we een nieuwe opvoedingswinkel opstarten. En we onderzoeken de mogelijkheid om in de stad Antwerpen een inclusieve kinderopvang op te starten.

2014 wordt ook een jaar van nieuwe strategische samenwerkingsverbanden: samenwerking met het Zorgbedrijf Antwerpen, met het CLB van het Gemeenschapsonderwijs, met de gemeente Brasschaat, en met de Hogeschool Gent waar we een leerstoel zullen financieren rond kwaliteit van bestaan voor kinderen en jongeren met een gedrags- en/of emotionele stoornis (GES) en volwassenen met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH).

U ziet het, ook 2014 wordt een jaar van volop sociaal ondernemen...

Diensten- en Begeleidingscentrum Openluchttopvoeding vzw
Hoofdzetel: Miksebaan 264, 2930 Brasschaat
03/ 633 98 50
openluchttopvoeding@olo.be
www.olo.be

Verantwoordelijke uitgever:
Jean-Pierre Van Baelen

Coördinatie:
Annemie Vandeputte

Met dank aan:

MEDEWERKERS:

Bram Coreynen
Leslie De Bondt
Debbie Eijsvogels
Erwin Kerremans
Jean-Pierre Van Baelen
Els Van Eetvelde
Claudia Van de Wiele
Annemie Vandeputte
Sarah Veraghtert
Nadia Verwilt

CLIENTEN:

Annemie Anthonissen
Maxim Eekhoudt en ouders
Inge, mama van Quinten
Patrik Van Kerckhoven
Robert Schoenmakers
Marianne, steungezin voor Tim
Luc en Els Van Der Schoepen

Diensten- en Begeleidingscentrum
OPENLUCHTOPVOEDING VZW